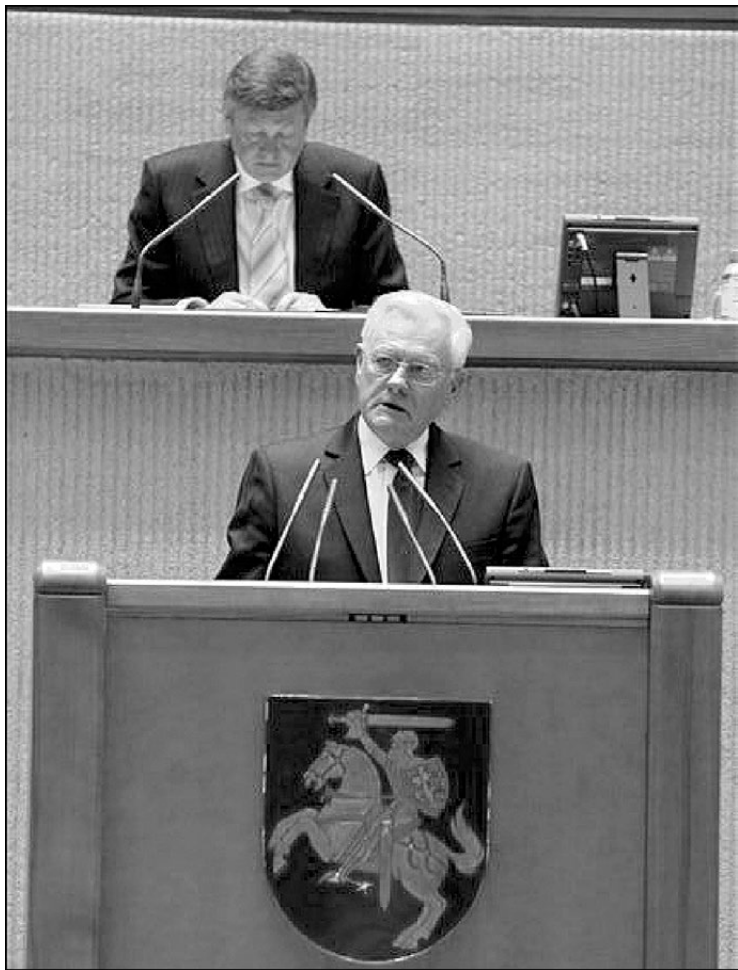

Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus kalba iškilmingame Seimo posėdyje Lietuvos nepriklaumybės atkūrimo 16-ųjų metų šventėje – Kovo 11-ąją. Viršuje – LR Seimo pirm. Artūras Paulauskas.

www.lrs.lt

EMIGRACIJA – GRĖSMĖ LIETUVOS VALSTYBEI

Seime kovo 17 d. vykusios konferencijos “Emigracija iš Lietuvos: padėtis, problemos, galimi sprendimo būdai” dalyviai pripažino, kad emigracijos problema yra grėsminga Lietuvai ir parengė konferencijos rezoliuciją. Naujausiais duomenimis, Lietuvą pernai paliko daugiau nei 15 tūkst. gyventojų, o per visus nepriklausomybės metus iškeliavo per trečdalį milijono. Tačiau įvairiais skaičiais emigruoti galėjo du ar tris kartus daugiau žmonių nei rodo oficialūs skaičiai.

Rezoliucijoje numatyta, kad bus siūloma politinėms partijoms ir Respublikos prezidentui emigracijos mažinimą paskelbti pagrindiniu valstybės tikslu 5-10 metų laikotarpiui. Taip pat numatyta kreiptis į Seimo frakcijas, komitetus bei komisijas ir siūlyti apsvastyti klausimą dėl Seimo nuolatinės komisijos emigracijos reikalams steigimo. Konferencijoje akcentuota, kad išvykusiųjų skaičius yra daug didesnis nei rodo oficialūs duomenys, aptartos problemos, su kuriomis susiduria išvykusieji bei emigracijos įtaka Lietuvos gyvenimui, raginta šią problemą spręsti valstybiniu lygiu.

Pilietinės visuomenės instituto Tarptautinių programų direktoriaus Mantas Adomėnas sako, kad realus permai emigra-

vusių žmonių skaičius yra per 40 tūkst. “Tai rodo, kad nuo 1990 metų išvyko daugiau nei 400 tūkst. piliečių. Paguodžiantis dalykas, kad vyksta reemigracija - išvykusieji grįžta, tačiau šis skaičius lieka neigiamas. Sudėjus lietuvių didesnę mirtinumą nei gimstamumą su migracija, paskutinis lietuvis turėtų išmirti apie 2560 metus”, - Seime vykusioje emigracijos klausimams skirtoje konferencijoje teigė M.Adomėnas. Jo manymu, reikia imtis skubių ir pakankamai radikalių priemonių. Reikalinga strateginė vizija, tačiau tokios, jo manymu, dabartinė Vyriausybė neturi.

Išvykstant specialistams, Lietuva greitai turėtų prarasti inovacinę ir technologinę plėtrą potencialą, todėl taptų nebe palanki nei investicijoms, nei naujos kartos ekonomikai, tai lydėtų ekonominė ir socialinė depresija, kuri paskatintų emigracinius procesus“, - tokį pesimistinį Lietuvos scenarijų prognozuoja M.Adomėnas. Pasak jo, jei bus imtasi skubių priemonių migracijai sumažinti, po dvidešimties metų migracijos mastai pasiektų 1998-1999 metų lygį ir toliau galbūt šiek tiek mažėtų. M. Adomėnas teigia, jog būtina įkurti instituciją, kuri koordinuotų visus veiksmus, susijusius su emigracija.

LGITIC

SEIMO PIRMININKO ARTŪRO PAULAUSKO KALBA IŠKILMINGAME SEIMO POSĖDYJE

Jūsų Ekscelencija Lietuvos Respublikos Prezidente,

Gerbiamasis Premjere, Vyriausybės ir buvusių vyriausybių nariai,

Kolegos Seimo nariai,

Jūsų Eminencija Kardinole ir Lietuvos bažnyčių hierarchai bei atstovai,

Pone Tiūringijos Landtago prezidente,

Ekscelencijos Lietuvoje reziduojančių valstybių ambasadoriai,

Gerbiamieji signatarai,

Neužmirštamieji Sąjūdžio organizatoriai ir buvę jo vadovai, disidentai ir partizanai,

Europos Parlamento nariai,

Ponai generolai ir karininkai,

Tautinių bendrijų atstovai,

Ponios ir ponai, šio iškilmingo posėdžio svečiai, valstybės institucijų, teisėsaugos ir teisėtvarkos vadovai, verslo, mokslo, kultūros, sveikatos apsaugos atstovai,

Gerbiami Lietuvos piliečiai, esantys čia ir klausantys Kovo 11-osios transliavimo iš Kovo 11-osios gimimo vietos per radiją ar televiziją,

Ne kartą yra tekę girdėti mūsų istorikų ar istorija besidominčiųjų diskusiją: kuri data mūsų istorijoje yra svarbesnė – vasario 16-oji ar kovo 11-oji? Nesu tikras, kad tokia diskusija labai prasminga ar reikalinga.

Negi nuo šio klausimo sprendimo priklauso mūsų valstybės likimas, mūsų visų pilietinės brandos laipsnis? Nebent tokiu būdu norėtume sužadinti didesnę visuomenės domėjimąsi mūsų istorija. Tiesiog Vasario 16-ąją vertinti gerokai lengviau, nes jos reikšmė atsigręžus atgal į nueitą kelią jau pakankamai ištyrinėta, pasverta. Į Kovo 11-ąją gręžtis dar nėra reikalo. Ji dar čia pat.

Vasario 16-ąją mes **skaitome...**

Kovo 11-ąją – **rašome**. Vis dar rašome... Rašome kurdami, gindami. Deja, ir... skaudindami...

Neseniai, viešėdamas Kretingos rajone išgirdau vieno žemaičio pastabą. Girdi, sausį, vasarį ir kovą – 13-ąją, 16-ąją ir 11-ąją - jūs, suprask, valdžios žmonės, labai daug ir gražiai kalbate apie Lietuvą. O likusius

9 mėnesius ją išduodate, draskote, griauunate...

Negražiai pasakė žemaitis. Šaržuotai, piktai. Niekaip negaliu užmiršti. Matyt, todėl, kad daug tiesos buvo jo žodžiuose...

Kaip tik todėl ši mano kalba nebus **graži** kalba...

Kas atsitiko, kad mūsų žmonės nusivylė savo valstybe? Ta pačia, kurią taip vieningai iš naujo pradėjome čia kovo 11-ąją, lygiai prieš 16 metų?

Prieš keletą dienų per kažkurį lietuvišką televizijos kanalą mačiau kino kroniką, kuriai vos 20-30 metų - kraupu: kilometrines eilės prie skurdžios parduotuvės pustuščiais prekystaliais. Ar jau pamiršome?.. Tai kodėl jau ilgimės tų laikų. Turbūt ne vien todėl, kad tada buvome jaunesni. Turbūt todėl, kad tada buvome mažiau atsakingi už savo likimą. Mumis rūpinosi valstybė. Nedarbo nebuvo: pabandyk nedirbti – jėga įdarbinsi. Ir mokslas, ir gydymas buvo tikrai nemokami. Ir pensija garantuota. O svarbiausia, nereikėjo galvoti... Viskas buvo sugalvota, nurodyta, (Nukelta į 4 psl.)

MIRĖ BUVĘS ESTIJOS PREZIDENTAS

Estijos prezidentas Lennart Meri

Po sunkios ligos Taline mirė nepriklausomybę atkūrusios Estijos prezidentas Lennart Meri, kovo 14 d. rytą pranešė prezidentūros kanceliarija. Pranešime sakoma, kad buvęs prezidentas, diplomatas ir rašytojas, kuriam buvo 76 metai, mirė Talino centrinėje Magdalenos ligoninėje.

Dienraščio *Postimees* duomenimis, buvęs prezidentas ilgai sirgo onkologine liga, naviko metastazės pasiekė ir smegenis. L.Meri sveikatos būklė smarkiai pablogėjo pernai, tačiau po atliktos smegenų operacijos jis jautėsi kur kas geriau.

Pernai rugpjūtį L.Meri, ku-

ris Estijos prezidento pareigas ėjo dvi kadencijas nuo 1992-ųjų iki 2001-ųjų, buvo išoperuotas piktybinis smegenų auglys.

1990-1992 metais L.Meri buvo užsienio reikalų ministras ir suvaidino svarbų vaidmenį derantis dėl Estijos diplomatinio pripažinimo po žlugusio 1991-ųjų rugpjūčio perversmo Maskvoje.

Kovo 15 d. Estijoje vėliavos buvo nuleistos iki pusės stiebo. "Toks buvo Meri šeimos prašymas - kad atminimo diena būtų rytoj, nes jie norėjo, kad šiandien, kaip ir planuota, būtų minima Estų kalbos diena", - pranešė vyriausybė.

Buvusio Estijos prezidento Lennart Meri laidotuvės įvyks kovo 26 dieną, pranešė vyriausybės spaudos tarnyba. Ekumeninės prezidento L.Meri laidotuvių pamaldos vyks tą pačią dieną Talino Karlio bažnyčioje. Atsisveikinti su prezidentu L. Meri bus galima dieną anksčiau, kovo 25-ąją, Karlio bažnyčioje.

Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus išreiškė užuojautą mirus buvusiam Estijos vadovui Lennart Meri. Užuojautos laiškus Lietuvos vadovas iš-

(Nukelta į 5 psl.)

RUSIJA IR KINIJA PALAIKO IRANĄ

Rusija ir Kinija - veto teisę turinčios Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos narės - ragina ieškoti diplomatinio krizės dėl Irano branduolinių ambicijų sprendinio, sakė Rusijos ambasadorius Kinijoje.

JT atominės energetikos priežiūros agentūrai nustačius, kad Teheranas nebendradarbiauja su inspektorais, siekiančiais įvertinti jo branduolinę programą, apie Irano klausimą buvo pranešta Saugumo Tarybai, kuri turi įgaliojimus įvesti sankcijas.

"Mes (Rusija ir Kinija) manome, kad mums reikia diplomatiniais kanalais siekti politinių sprendinių", - žurnalistams Pekine sakė ambasadorius Sergej Razov. "Rusijos ir Kinijos bendradarbiavimas buvo svarbus nukreipiant Irano branduolinį klausimą diplomatinio sprendinio keliu", - pridūrė jis.

Pasak S.Razov, Irano klausimas ir daugiašalės derybos dėl Šiaurės Korėjos branduolinių programų bus aptarti Rusijos prezidentui Vladimir Putin lankantis Kinijoje, kur jis tarsis su kinų prezidentu Hu Jintao.

Delfi

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus kovo 28 dieną Seime skaitys metinį pranešimą. Valstybės vadovo metiniame pranešime, kaip nustato Lietuvos Respublikos Konstitucija, bus aptarta padėtis šalyje, Lietuvos Respublikos vidaus ir užsienio politika.

Į Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininkus siūlomam kandidatui AT teisėjui Egidijui Laužikui gali sukliudyti sena byla ir žmonos darbas banke "Litimpeks". Gintaro Petriko ekstradicija ir EBSW veiklos tyrimas Seime į dienos šviesą prikėlė tuometinio Lietuvos banko vadovo Romualdo Visokavičiaus bylą. 1994 metais milijonine žala valstybei kaltintą dabartinį Lietuvos ambasadorių Kazachstane išteisino Vilniaus 2-osios apylinkės teisėjas E.Laužikas. Jo žmona neužilgo atėjo dirbti į su R.Visokavičiumi sieta, 20 mln. litų iš Lietuvos banko gavusį banką "Litimpeks". Konstitucinio Teismo išaiškinimo dėl AT teisėjų skyrimo laukiantis prezidentas Valdas Adamkus kol kas nesvarsto, kurį kandidatą į skyriaus pirmininkus rinktis, tačiau jo patarėjai pripažįsta, kad akylai vertins visą informaciją.

Darbo partijos pirmininkas Viktoras Uspaskichas su Seimo pirmininku Artūru Paulausku aptarė Europos Sąjungos finansinės paramos skirstymą. Apie šį mažiau nei pusvalandį užtrukusį susitikimą iš anksto nebuvo skelbiama. Pasak "darbiečių" vado, pokalbis buvo neplanuotas, įvyko "einant pro šalį". "Buvo pageidavimas susitikti trumpam pakalbėti, norėjau padėkoti už pritarimą idėjai Seime aptarti ES pinigų paskirstymą. Ši mūsų idėja buvo gana plačiai nuskambėjusi, ir aš džiaugiuosi, kad A.Paulauskui tai priimtina", - po susitikimo žurnalistams sakė V.Uspaskichas. Jis taip pat pasidžiaugė, kad A.Paulauskas pritarė ir tam, jog "nereikia prisirišti prie vieno 'Mažeikių naftos' pirkėjo, reikia konkurso būdu kuo daugiau išpešti naudos valstybei". Po susitikimo su Seimo vadovu V.Uspaskichas trumpam užsidarė vieno iš A.Paulausko patarėjų kabinete su parlamentinio Audito komiteto pirmininku Artūru Skardžiumi, tačiau šio pokalbio turinio žurnalistams neatskleidė. A.Paulauskas sakė pritariąs tokiems siūlymams, mat ir anksčiau sprendimus dėl ES pinigų skirstymo bei naudojimo perkelti į Seimą yra siūlę ir dalis parlamentarų. Premjeras Algirdas Brazauskas siūlymus ES paramos panaudojimo tvirtinimą perleisti Seimui yra įvertinęs kritiškai.

Seimo etikos ir procedūrų komisija nustatė, kad sausio 20 dieną vykęs balsavimas iš naujo dėl Medžioklės įstatymo buvo perteklinis, tai yra, neatitiko Seimo statuto. Komisijos pirmininkas Algirdas Monkevičius sakė, jog siūlys Seimui pirmojo balsavimo sprendimą laikyti galutiniu. Į "perbalsavimą" nesusirinko reikiamas Seimo narių skaičius, todėl sprendimas nebuvo priimtas. Pagal Seimo statutą, balsavimą galima pakartoti tame pačiame posėdyje, jei kyla abejonių dėl jo tikslumo ir kai kitas klausimas svarstyti dar nepradėtas bei to paprašo Seimo pirmininkas ar pirmininkaujantis Seimo posėdžiui asmuo arba ne mažiau kaip penki Seimo nariai, tačiau galutinį sprendimą priima pirmininkaujantis asmuo. Pasak A.Monkevičiaus, minimu atveju balsuoti iš naujo nuspręsta kitame posėdyje neturint teisinio pagrindo.

Prezidentas V.Adamkus sausio pradžioje vetavo 2005 m. gruodžio pabaigoje Seime priimtą Medžioklės įstatymo projektą, kurio nuostatos skelbė, jog žemės savininkui raštu neuždraudus medžioti jam priklausančiame sklype, būtų laikoma, kad jis neprieštarauja, jog jam priklausančioje žemėje būtų medžiojama. Taip pat, net jei žemės savininkas uždraudžia medžioti jo plote, jame vis tiek galima sumedžioti medžioklės metu sužeistus žvėris. Konstitucinis Teismas gegužės mėnesį pripažino, kad ankstesnės Medžioklės įstatymo versijos nuostata, įtvirtinanti, jog privačios žemės savininkas, kurio žemė numatoma priskirti arba yra priskirta medžioklės plotų vienetui, turi teisę uždrausti medžioti jam priklausančioje žemėje, tik jeigu medžioklės metu pasėliams arba miškui bus daroma žala, prieštarauja Konstitucijai. Teismas konstatavo, kad negalima nustatyti tokio teisinio reguliavimo, pagal kurį privačios žemės sklypuose būtų leidžiama medžioti be šių sklypų savininkų sutikimo. Šią 2002 metais prieštaravimų sulaukusią įstatymo versiją V.Adamkus tuomet tai pat vetavo, tačiau Seimas tuomet menka balsų persvara atmetė prezidento veto.

Be dviejų svarbiausių patarėjų dirbantis prezidentas Valdas Adamkus tebetęsia naujų komandos narių paieškas. "Aš turiu keletą sąrašų - vieną iš Užsienio reikalų ministerijos, kuriame siūloma eilė ambasadorių pavardžių, toje ministerijoje dirbančių. Turiu pasiūlymus ir iš Valstybės saugumo departamento", - penktadienį žurnalistams sakė V.Adamkus.

Lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos centras

JAV KONGRESO KOMISIJA PASISAKYS DĖL IRAKO POLITIKOS

Dėl nesiliaujančio smurto Irake, vis daugiau JAV Kongreso narių – ne tik demokratai, bet ir respublikonai garsiau kritikuoja vyriausybės politiką. Naujai sudaryta JAV Kongreso komisija aiškinsis dėl Irako politikos ir pateiks savo siūlymus Kongresui ir Baltiesiems rūmams.

Naujai komisijai, tirsiančiai padėtį ir vyriausybės politiką Irake, vadovauja buvęs užsienio reikalų ministras, respublikonas James Baker, ir buvęs Kongreso narys, demokratas Lee Hamilton. Komisijos iniciatoriaus, respublikono kongresmeno Frank Wolf teigimu, komisijos tikslas – iš naujo svarstyti padėtį, pasikliaujant žmonėmis, kuriems "brangesnė jų šalis, nei politinė partija". F. Wolf teigia savo veiklą derinęs ir su Baltaisiais rūmais. Anot jo, būtina leisti gerbiamų ir žinomų politikų grupei išreikšti dar vieną nuomonę apie karą Irake. Jie svarstys, ar poslinkiai Irake teikia vilties, ar verčia abejoti Irako ateitimi, ir kas būtų, jei amerikiečių misija Irake baigtųsi nesėkme.

Komisijai priklausys buvęs CŽV direktorius Robert Gates, buvęs New York meras R. Gulliani, buvę prezidento B. Clinton patarėjai Jordan ir Paneta, buvęs gynybos ministras William Perry, buvę senatoriai Robb ir Simpson.

Delfi

BALTARUSIJA NEIŠILEIDŽIA EUROPARLAMENTARŲ

Baltarusija atsisakė suteikti vizas Europos Parlamento deputatams, ketinusiems stebėti šios šalies prezidento rinkimus.

Atsakymo laiške europarlamentarams Baltarusijos užsienio reikalų viceministras Aleksandr Gerasimenka teigia, jog "Baltarusija nėra niekaip įsipareigojusi ES ar Europos Parlamentui, ypač atsižvelgiant į tai, jog pastarasis nepripažįsta Baltarusijos parlamento". Laiške taip pat teigiama, jog "bet kokie Europos Parlamento narių bandymai patekti į Baltarusijos teritoriją bus laikomi provokacija" ir šie deputatai nebus įleisti į šalį.

Baltarusijos valdžia pakvietė stebėti šios šalies prezidento rinkimų ESBO bei Demokratiinių institucijų ir žmogaus teisių biurą, bet ne Europos Parlamentą. Tačiau vasario 15 d. EP Pirmininkų sueiga nusprendė savo iniciatyva nusiųsti tikslinę europarlamentarų delegaciją stebėti šių rinkimų. Šios delegacijos nariai rinkosi Strasbūre aptarti tolesnių veiksmų negavus vizų.

LRT

Nuotrauka iš to meto, kai JAV prez. George Bush sakė matąs Rusijos prezidento sielą, su kuriuo galima bendradarbiauti. AP

IRAKE PARLAMENTAS SUSIRINKO Į PIRMĄJĄ SESIJĄ

Praėjus trims mėnesiams po istorinių rinkimų, naujasis Irako parlamentas kovo 16 d. susirinko į pirmąją sesiją, kuri vyko tokiu metu, kai šalyje intensyvėja tarpkonfesinis smurtas ir niekaip nepavyksta susitarti dėl vyriausybės.

Tačiau inauguracinė sesija truko vos 40 minučių - po visų 275 parlamentarų bendro prisaiškinimo buvo paskelbta pertrauka, kuri, pasak sesijai pirmininkavusio buvusio užsienio reikalų ministro Adnan Pachachi, truks tol, kol politinės partijos tarsis dėl parlamento pirmininko kandidatūros.

"Buvo nuspręsta sesijos neužbaigti, kol nebus pasiektas politinis susitarimas dėl (parlamento) pirmininko ir dviejų jo pavaduotojų paskyrimo", - sakė 83 metų A.Pachachi, kuris sesijai pirmininkavo kaip pagal amžių vyriausias deputatas.

Politinės partijos vis dar negali susitarti dėl vienybės vy-

riausybės suformavimo po gruodžio 15-osios rinkimų, kurių metu buvo išrinktas pirmasis po JAV invazijos 2003 metais parlamentas, turintis dirbti visą kadenciją.

"Sunku rinkti naują (parlamento) pirmininką ir jo pavaduotojus, kol nesusitarta dėl visos vyriausybės", - interviu televizijai sakė savo kadenciją baigiantis parlamento pirmininkas Hajem al Hassani.

Irako naujajame parlamente vėl dominuos šių aljansas, kuris gali tikėtis 130 deputatų paramos. Kurdų koalicija turi 53 vietas, o įvairios sunitų partijos - mažiausiai 55. Likusios vietos atiteko pasaulietinių pažiūrų politikams ir mažumų partijoms.

Prezidentas Jalal Talabani užsiminė, kad ilgai laukta vyriausybė turėtų būti suformuota iki kovo pabaigos, bet kitų stovyklų politikai šią prognozę vadina pernelyg optimistine. Delfi

DIKTATORIUS SAVO TEISMĄ VADINA "KOMEDIJA"

Saddam Hussein kovo 15 d. pirmą kartą oficialiai kalbėjo savo teisme dėl 148 šių vyrų nužudymo 9-ajame dešimtyje. Jis pavadino teismą "komedija prieš Saddam Hussein ir jo bendražygius".

Vyriausiasis bylos teisėjas neleido žurnalistams patekti į teismo salę, kai buvęs diktatorius paragino irakiečius "priešintis okupantams". "Raginu žmones pradėti pasipriešinimą okupantams, užuot žudžius vieniems kitus", - teisme sakė Saddam Hussein. Tačiau jis nurodė irakiečiams vengti pilietinio karo, nes kitaip "jie gyvens tamsoje ir kraujo upėse". Teisėjas neleido žurnalistams patekti į teismo salę 15 minučių nuo tada, kai Saddam Hussein oficialiai stojo į liudytojų vietą.

Tarp buvusio Irako diktatoriaus ir vyriausiojo teisėjo Raouf Abdel Rahman taip pat

įsiplieskė žodžių mūšis, kai teisėjas jam pareiškė, kad jo, kaip prezidento, dienos jau praėjo. "Nesakykite politinės kalbos. Dabar jūs esate kaltinamasis. Tai jūsų likimas, o jūsų, kaip prezidento, vaidmuo jau baigėsi. Ginkite save ir venkite politinių kalbų.

"Jeigu tai nebūtų politika, nei aš, nei jūs čia nebūtume", - atsakė Saddam Hussein.

Nuverstojo Irako prezidento Saddamo Hussein teismas buvo atidėtas iki balandžio 5 dienos, pranešė vyriausiasis teisėjas. Anksčiau buvęs Irako diktatorius teisme pripažino, kad po pasikėsinimo į jo gyvybę Dudžailė 1982 metais davė įsakymus, kurie nulėmė 148 šio miestelio gyventojų mirtį.

Saddam Hussein teisiamas kartu su 7 kitais bylos atsakovais, tarp kurių yra jo buvusių aukšto rango padėjėjų.

Delfi

NATO kariai surengė kratas į tris vietas Šiaurės vakarų Bosnijoje, ieškodami informacijos apie karo nusikaltimais kaltinamą Radovan Karadžić ir siekdami sutraukti jo paramos

tinklą. Serbų vadas R.Karadžić ir jo kariuomenės vadas Ratk Mladić yra svarbiausi iš 1992-95 metų Bosnijos karo veikėjų, kurių ieško JT karo nusikaltimų tribunolas Hagoje.

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX. (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija “Viltis”, Inc.

Algirdas V. Matulionis, Pirmininkas / President

Vytautas Radžius, Redaktorius / Editor

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. Published weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$1.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78. Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiuro numerio kaina - \$1.00. Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

REIKALAUJA NEBENUOLAI DŽIAUTI MASKVAI

Jungtinėse Amerikos Valstijose veikia Užsienio reikalų taryba, kurioje dalyvauja žymūs politologai, istorikai, užsienio reikalų žinovai. Jie veikia patariamuoju būdu mūsų vyriausybei. Jos susirinkimuose dalyvauja ir kai kurių laikraščių redaktoriai ir kalbėti kviečiami valstybių prezidentai, ministrai ir kiti šio meto žymūnai. Čikagoje toje Užsienio reikalų taryboje yra kalbėjęs ir Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus.

Neseniai apie tarybos išvadas paskelbė *The Washington Post* dienraštis, kurio viena kita mintimi čia pasisakome. JAV Vyriausybė turėtų baigti kalbėti, kad Rusija yra strateginė Jungtinių Valstijų partnerė. Ji turėtų keisti bendradarbiavimo politiką su autoritariniu Rusijos prezidentu. Tokia rekomendacija buvo pateikta JAV Vyriausybei pastaruoju metu. Tarybos manymu, JAV ir Rusijos santykiai blogėja, neįmanoma rasti susipratimo pasaulio problemose. Kremliaus vedama politika dažnai yra prieš Amerikos interesus. Amerikos prezidentas manė galėsiąs bendradarbiauti su Rusija, tačiau šiuo metu tie ryšiai šalti. KGB pulkininkas, užuot kūręs demokratiją savo valstybėje, daugiau dėmesio skiria savo visuomenės kontroliavimui ir opozicijos naikinimui. Baltieji rūmai susirūpino, kad Rusija bando išstumti JAV kariuomenės dalinius iš Vidurio Azijos, Maskvos ryšiai su griežta palestiniečių “Hamas” grupe nieko gero nežada Vakarams, o energijos tiekimo nutraukimas gali pasikartoti ir dažniau. Be to, Kremlius pasipriešino, kad Jungtinių Tautų Saugumo taryboje būtų paskelbtos sankcijos Iranui, kuris žada pasigaminti branduolinius ginklus.

Komisija pastebi, kad Baltieji rūmai vengia kalbėti apie Rusijos vedamą politiką. Jie daugiausia pasisako teigiamai apie Rusijos veiksmus ir būna nuolaidūs Kremlui. Visa tai ir privertė tą tarybą pasisakyti prieš Rusijos politiką, kad pasaulis pamatytų, kas vyksta Maskvoje. Įdomu, kad JAV viceprezidentas Dick Cheney tuo klausimu yra griežtai nusistatęs ir rengia specialų pranešimą savo kabinetui apie padėtį Rusijoje. Tačiau Valstybės sekretorė C. Rice pasisako ir pataria prezidentui, jog Rusija tikrai yra svarbi Amerikos partnerė ir rekomenduoja laikytis mažiau priešiškos Rusijai pozicijos, nes žinant ilgus diktatūrinio valdymo metus Rusijoje, nereikėtų laikyti rusų prezidentą atsakingu už visus demokratinės visuomenės kūrimo sunkumus.

Primenama, kad Rusijos prezidentas suvaržė spaudos laisvę trukdė rengti laisvus rinkimus Ukrainoje, neleido spausdinti pranešimų apie Čečėnijos žmogaus teisių nuolatinius pažeidimus ir nesilaiko laisvosios rinkos principų. *The Washington Post* dienraštis rašė, jog prez. George Bush vyriausybė tylėjo, kai “oranžinės revoliucijos” metu Ukrainoje Rusijos prezidentas šantažavo Ukrainos demokratinės laisvės vadus.

Washingtonė kreipiamas didelis dėmesys į tai, kad Vakarams labai reikia dujų ir naftos ištekliai mažėja, o kainos didėja. Bet Rusija turi gausius tų dujų išteklius ir užima trečiąją vietą pagal naftos atsargas. Dėl to JAV būtų visiškai nenaudinga daryti Rusijai spaudimą dėl demokratijos įvedimo, nes Vakarams reikia užtikrinti naftos turėjimą. To pačiu raginama, kad JAV turėtų pagreitinti Ukrainos ir Gruzijos stojimą į NATO ir didinti paramą demokratiniams sąjūdžiams.

S. Tūbėnas

LIETUVIŲ ORGANIZACIJOS REIKALAUJA SKAIDRAUS ES PARAMOS SKIRSTYMO

Pilietinių organizacijų atstovai Seimo pirmininkui įteikė peticiją, reikalaujančią užtikrinti viešą Europos Sąjungos struktūrinių fondų paramos panaudojimą. Šią peticiją savo parašais remia daugiau kaip 40 tūkstančių piliečių. Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas pritaria nevyriausybinių organizacijų siūlymui (NVO) svarbiausius sprendimus dėl Europos Sąjungos (ES) paramos panaudojimo perkelti į Seimą.

Jis susitiko su kelių nevyriausybinių organizacijų vadovais, kurie įteikė 31 pilietinės organizacijos kreipimąsi į parlamentą bei 41,5 tūkst. piliečių parašų, remiančių piliečių peticiją, reikalaujančią užtikrinti viešą, veiksmingą bei sąžiningą ES struktūrinių fondų panaudojimą 2007 - 2013 m. "Vyriausybė iki šiol dirba labai uždarai, nesupažindina visuomenės su strateginiais siekiais, o pradeda svarstyti klausimus, kas skirstys tuos Europos Sąjungos pinigus, neatsakydama visuomenei į klausimus. kam jie numatyti skirti. Šiuo atveju stingant viešumo Vyriausybei, mes siūlome iškelti tų klausimų svarstymą į tautos atstovybę - Seimą ir nacionalinę strategiją, veiksmų programas bei finansines proporcijas tvirtinti Seime arba įstatymu arba nutarimu", - po susitikimo su Seimo pirmi-

ninku sakė Pilietinės visuomenės instituto vadovas Darius Kuolys. Jis priminė, jog 41,5 tūkst. piliečių paremtą peticiją dėl ES pinigų panaudojimo skaidrumo ir viešumo nevyriausybinių organizacijos Vyriausybei oficialiai įteikė ir įregistravo dar praėjusių metų lapkritį. Minėta peticija reikalauja ES struktūrinių fondų lėšas skirstyti skaidriai ir ne mažiau kaip dešimtadalį jų nukreipti Lietuvos gyventojų išsilavinimui, mokslo plėtrai ir žinių visuomenės kūrimui. Tačiau iki šiol Vyriausybė šios peticijos nesiėmė svarstyti, nors nėra jos atmetusi.

Atstovai susitikime su A. Paulausku taip pat informavo, jog nuo visuomenės yra slepiami ir mokesčių pinigais atlikti tyrimai apie 2004 - 2006 m. ES paramos naudojimą.

Finansų ministerijos užsakymu mokslininkų bei ekspertų yra atlikta biudžeto lėšomis apmokėta studija apie ES lėšų panaudojimą 2004 - 2006 m., tačiau nei visuomenei, nei ekspertams jau pradėjusiems rengti atskirų sričių plėtros programas ši studija nėra žinoma. Minėtoje studijoje, anot atstovų, be kita ko, nurodoma, į kokias sritis būtina investuoti ES paramą, kad būtų sukurta kuo daugiau pridėtinės vertės. Tačiau šios analizės išvados nėra

laisvai prieinamos ir viešai paskelbtos.

"Šiuos žmones, atstovaujančius įvairioms visuomeninėms organizacijoms, įtarti kažkokiu savanaudiškumu ar subjektyvumu nebūtų galima. Jų noras, kad Europos Sąjungos pinigų paskirstymas būtų viešas ir aptariamasis kartu su jais. **Jie praradę viltį susitarti su Vyriausybe atėjo šiandieną į Seimą**, kad dėl nacionalinės strategijos, t.y. prioritetų, dėl proporcijų, kokioms sritims bus dalijami pinigai, dėl viešumo ir dėl kitų principų skirstant ES pinigus, būtų susitarta Seime priimant atskirą teisinį dokumentą", - žurnalistams kalbėjo A. Paulauskas. Seimo vadovas sakė pats pritarius tokiems siūlymams, juo labiau, kad anksčiau sprendimus dėl ES pinigų skirstymo ir naudojimo perkelti į Seimą yra siūlę ir dalis parlamentarų.

Premjeras Algirdas Brazauskas iniciatyvas ES paramos panaudojimo tvirtinimą perleisti Seimui vertina kritiškai. Gruodžio pabaigoje per Vyriausybės valandą Seime į A. Kubiliaus klausimą dėl ES lėšų panaudojimo tvirtinimo tvarkos pakeitimų A. Brazauskas atsakė, jog tai esąs pasitikėjimo ministrų kabinetu klausimas.

LGITIC

PRIEŠ RINKIMUS BALTARUSIJOJE

Baltarusijos valdžia griežtina represijas prieš opozicijos aktyvistus artėjant rinkimams, taip mėgindama užkirsti kelią masiniams protestams po balsavimo, pareiškė opozicijos kandidatas į prezidentus Aleksandr Milinkevič. Jis - pagrindinis dabartinio šalies prezidento Aleksandr Lukašenko, kuris balotiruojasi trečiąjį kartą, varžovas. Tarp kitų pretendentų - buvęs Baltarusijos valstybinio universiteto rektorius Aleksandr Kozulin ir lojalus valdžiai parlamento deputatas Sergej Gaidukevič.

"Valdžia suiminėja aktyvistus iš mūsų štabų. Taip valdžia mėgina izoliuoti žmones iki protesto akcijų kovo 19 dieną... Tai valdžios agonija. Ji nesugeba kalbėtis su liaudimi, ji gali tik šturkščiai atsakinėti ir veikti iš jėgos pozicijų", - spaudos konferencijoje sakė A. Milinkevič. Jo rinkimų štabo duomenimis, pastaruoju metu buvo sulaukyti ir nuteisti areštu nuo 10 iki 15 parų daugiau kaip 50 rinkimų kampanijos aktyvistų ir 13 vietos štabų vadovų, tarp jų 15-ai parų arešto nuteistas Baltarusijos liaudies fronto vadovas Vincuk Večiorka. Milicijos darbuotojai taip pat sulaukė opozicinės

Jungtinės piliečių partijos pirm. Anatolij Lebedką. "Motyvai kol kas nesuprantami. Važiavau mašina, kai keli jauni žmonės blokavo mano automobilį, o aš pats buvau pristatytas į milicijos skyrių. Man sulaukė milicininkai sakė, jog būsiu patrauktas atsakomybėn už necenzūrinių išsireiškimų vartojimą ir priešinimąsi milicijai", - sakė *Reuters* A. Lebedka.

Taip pat milicijos darbuotojai sulaukė keturis nepilnamečius "Zubr" judėjimo aktyvistus, kurie mėgino piketuoti prie Rusijos ambasados, iškėlę plakatą "Parama diktatoriui - gėda Rusijai". Tačiau, pasak

A. Milinkevič, opozicija optimistiškai vertina rinkimų kampanijos eigą, nes yra daug žmonių, kurie ateina į susitikimus įvairiuose Baltarusijos miestuose.

"Mūsų nuotaika vis geresnė ir geresnė, o valdžios vis blogesnė ir blogesnė... Valdžia rodo, kad ji visiškai neveiksminga. Ji jau nebegali kalbėtis su žmonėmis. Jos vienintelis ginklas - jėga, mūsų ginklas - tiesa", - sakė A. Milinkevič.

Minsko rajono teismas nuteisė areštams iki 15 parų penkis Ukrainos piliečius, vienoje Minsko aikščių dalyvavusius susitikime su A. Milinkevič.

Delfi

DAUGIAU KARIŲ Į IRAKĄ SAUGUMUI UŽTIKRINTI

JAV kariuomenė iš Kuveito į Iraką perkėlė maždaug 700-800 karių, kurie turėtų padėti užtikrinti saugumą šių pili-grimystės laikotarpiu, pranešė JAV kariuomenės pareigūnas. Dalinys bus dislokuotas Bagdado rajone nuo 30 iki 45 dienų ir turės padėti užtikrinti saugumą religinių apeigų metu, sakė pareigūnas. "Mes negalime nuvertinti neseniai vykusių smurtinių įvykių", - pridūrė jis kalbėdamas apie vasario 22

dienos šių mečetės susprogdinimą, sukėlusį smurto tarp religinių bendruomenių bangą.

Tikimasi, kad padidinus gatvėse patruliuojančių pajėgų, kurių daugumą sudaro Irako saugumo pajėgų kariai, skaičių, bus galima išvengti išpuolių.

JAV gynybos sekretorius Donald Rumsfeld apie karių perdislokavimą užsiminė per spaudos konferenciją. *LRT*

PREZIDENTAS TIKISI, KAD “MAŽEIKIŲ NAFTOS” PARDAVIMAS NEBUS POLITIZUOTAS

Prezidentas Valdas Adamkus tikisi, kad Vyriausybė supranta visą atsakomybę parduodant strateginės įmonės akcijas ir partiniai interesai nenustelbs valstybinių interesų, sakė prezidento atstovė spaudai Rita Grumadaitė po V.Adamkaus susitikimo su ūkio ministru Kęstučiu Daukšiu bei užsienio reikalų ministru Anтанu Valioniu. Prezidentas mano, kad sandoris turi būti skaidrus, garantuojantis, jog šio energetinio objekto veikla nebūtų politizuojama.

Ūkio ministras Kęstutis Daukšys teigė, jog jis prezidentą informavo apie derybų eigą. Ministras tvirtina, jog nėra

neatitikimo tarp šalies premjero ir jo pozicijų, nors iš spaudos ir susidaro toks įspūdis.

Vykusiame šalies prezidento susitikime su ministrais taip pat aptartos Europos ir Lietuvos energetikos strategijos. Prieš kovo 23 d. vyksiantį Europos Vadovų tarybos susitikimą, kuriame bus svarstoma Europos Sąjungos energetikos politika, išreikšta nuomonė, jog turėtų būti panaikinta Lietuvos ir kitų Baltijos šalių energetinė izoliacija. Prezidento susitikime su ministrais taip pat aptartos naujojo Ignalinos atominės elektrinės bloko bei elektros tilto su Lenkija statybos galimybės. **LGITIC**

ES LĖŠŲ SKIRSTYMAS – TEBĖRA NEIŠSPRĘSTA PROBLEMA

Vilnius, kovo 15 d. Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus atkreipia dėmesį, kad Lietuvai gresiantys nemalonumai dėl sustabdyto ES finansavimo AB “Lietuvos geležinkeliai” projektams atskleidžia valstybės valdomos akcinės bendrovės “Lietuvos geležinkeliai” išskirtinį statusą ir nepakankamą jos kontrolę.

“Europos Sąjungos pareigūnams kyla abejonių dėl privačių interesų dominavimo parenkant konkursų nugalėtojus geležinkelio remonto darbams, - pabrėžia Lietuvos vadovas. – Deja, Lietuvos atsakingos institucijos nepastebi, kai struktūrinių fondų lėšos skirstomos giminystės ryšiais susijusiems asmenims”, - sakė prezidentas V. Adamkus. Valstybės vadovas pabrėžė, kad Viešųjų pirkimų tarnyba, kurios pagrindinė funkcija – prižiūrėti, kaip

laikomasi įstatymo, nesugebėjo tinkamai kontroliuoti AB “Lietuvos geležinkeliai” vykdytų konkursų.

Prezidento nuomone, nepakankamas teisinis reglamentavimas, atsakingų institucijų nesugebėjimas užkirsti kelią neskaidriems sprendimams kelia pavojų, jog Lietuva gali netekti ūkio pertvarkai labai reikalingų lėšų. Jis ragina atsakingas institucijas atidžiai išanalizuoti susiklosčiusią situaciją ir atlikti teisės aktų, susijusių su valstybės turtą valdančių įmonių ir bendrovių veikla bei jų vadovų statusu, antikorupcinį vertinimą. Valstybės vadovą stebina Vyriausybės pozicija, kai daug dėmesio skiriama klausimui, kas skirstys ES lėšas, bet menkai domimasi, kaip jos panaudojamos.

www.president.lt

SEIMO NARIAI SUSIRŪPINO DĖL BALTARUSIJOJE SULAIKYTŲ GRUZIJOS PARLAMENTARŲ

Į Baltarusiją stebėti rinkimų išvykę Seimo nariai Virginijus Domarkas, Rimantas Dagys ir Henrikas Žukauskas pareiškė esą labai susirūpinę dėl 9 Gruzijos parlamento narių sulaikymo Minsko oro uoste kovo 16 d.

Seimo nariai dėl to laiškų kreipėsi į Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos (ESBO) Parlamentinės asamblėjos pirmininką Alcee Hastings.

“Šiandien, kovo 17 d., mes nuvykome į Minsko oro uostą, kur, deja, mums nebuvo leista susitikti su Gruzijos parlamento nariais. Su Gruzijos parlamentarais negalima susisiekti, jų telefonai yra išjungti. Iki šiol nėra tikslios informacijos apie jų buvimo sąlygas”, - teigė Seimo nariai.

Pasak jų, parlamento narių sulaikymas neatitinka demokratinių standartų ir ESBO principų. **LRT**

Spaudos konferencijoje: Lenkijos prez. Lech Kaczynski ir Lietuvos prez. Valdas Adamkus Vilniuje kovo 14 d. www.president.lt

(Atkelta iš 1 psl.) SEIMO PIRMININKO...

viskas pagal instrukciją. Net nurodyta kuo tikėti ar netikėti.

Po kovo 11-osios teko patiemis rūpintis savimi ir vaikais. Ir tėvais – taip pat. Ir pasirinkti kuo tikėt - patiemis. O svarbiausia - patiemis išmokti **galvot**. Pilietinė visuomenė turi būti galvojanti visuomenė. Jeigu ji negalvos, ją paskui save nusives bet kas, o ypač kietą ranką ir geležinę tvarką išpažįstantys mesijai. Skaudu, bet po kovo 11-osios dalis Lietuvos visuomenės nesugebėjo pradėti mąstyti, pradėti jaustis tikrais savo šalies piliečiais.

Dekolūkizacija užklupo kaimo žmogų visiškai nepasirėngusį ir didžiuliai turtai buvo išstampyti gudriausiųjų. Bankų krizės, indėlių praradimai, ne visada skaidri privatizacija, prastai vykdomas žemės ar nekilnojamojo turto grąžinimas... Visa tai ir dar daug daugiau psichologiškai įaudrino žmogaus sąmonę, tikėjimą aukštais idealais, liepsnojusiais Atgimimo metais. Ir beveik visuose šiuose žmogaus tikėjimą traumavusiuose procesuose tiesiogiai ar netiesiogiai savo ranką prikišo žmonės, esantys valdžioje. O ar žinome, kiek žmonių, atėjusių pas apskričių, savivaldybių, seniūnijų, kitų institucijų valdininkus spręsti elementariausių klausimų, vaikomi nuo Einošiaus pas Keipošių tol, kol pagaliau ryžtasi kyšiui.

Pusę šimto metų mūsų nebuvo politiniame pasaulyje žemėlapyje. Prieš 16 metų, kovo 11-ąją, Lietuva sugrįžo į jį. Tačiau šiandien Lietuva turi ir kitokį žemėlapi. Ypatingą, kuris deja, rodo, ne Lietuvos miestus, upes, ežerus ar miškus. Tas žemėlapis rodo... **Korupciją**. Tarsi ji būtų geografinė sąvoka. Žemėlapio sudarytojai nustatė, kad visuomenė į korupciją žiūri kaip į vieną svarbiausių mūsų valstybėje problemų. Ir kad

visuomenė akivaizdžiai mato korupcijos mastų augimą. Labai skaudu, tačiau visuomenė mano, kad pirmajame labiausiai korumpuotų institucijų penketuke net trys aukščiausios valdžios institucijos: Seimas, teismai ir Vyriausybė.

Todėl kalbėti apie pasitikėjimą valdžia ir valstybe, apie mūsų piliečių patriotizmą, šandien labai nelengva. Nelengva net akivaizdžiai matant, kad mūsų valstybė, nepaisydama šių pavojingų sopulių, vis dėlto veržiasi pirmyn, kai kuriais parametrais netgi greičiau už panašaus likimo valstybes.

Kodėl nepastebime tų žingsnių pirmyn? Todėl, kad valdžia, politikai ir valdininkai paprastam žmogui tiesiogiai asocijuojasi su valstybe. Todėl, kad nepasitikėjimas politikais ir valdininkais tampa nepasitikėjimu valstybe.

Siekdami sugrąžinti pasitikėjimą, jau keletą metų mėginame, deja, nesėkmingai, įteisinti politikų etikos kodeksą. Kodėl jo bijoma? Kodėl sulaukiama tokio įnirtingo politikų pasipriešinimo? Net 10 Dievo įsakymų vietoje etikos kodekso siūloma.

Dievo įsakymai, žinoma, teisingi, šimtmečių patikrinti, tačiau turi vieną trūkumą: atsiskaitymo prieš Dievą už jų vykdymą gali tekti laukt labai ilgai – per tą laiką galima ir neteisėtai pasipelnyti ir iš pareigų pačiam atsistatydinti. Ir ilgai ilgai be atsakomybės ir be rūpesčių gyventi.

Visuomenė laukia, kad už prasižengimus visi, o politikai pirmiausia, atsiskaitytų šandien, o ne Paskutiniajame teisme. Ir kol to nesulauks, mes veltui lauksime bundančio tautos patriotizmo, tikėjimo savo valstybe, pilietinės visuomenės. Viltį praradusi visuomenė negali būti pilietinė.

Ar kas nors žino, **kiek mūsų šiuo metu yra Lietuvoje?** Manau, kad niekas. Žinome, tik

kad mūsų Lietuvoje gerokai mažiau nei buvo dar visai neseniai.

Gali pasirodyti, kad esame amžinoji emigrantų tauta. Nieko panašaus. Austrijos sieną su Slovakija, t.y. Europos Sąjungos vidaus sieną, saugo keli tūkstančiai pasieniečių. Nuo ko? Nuo tokių kaip mes – žmonių iš buvusiojo soclagerio.

Grįš tie mūsų lietuvaičiai. Bent jau dauguma. Lankydamasis su vizitais svetur visada stengiuosi susitikti su mūsų naujaisiais ateiviais iš Lietuvos. Dauguma pasirenge grįžti: prakusime, susitauptysime savo būstui Lietuvoje – ir namo...

Grįš ne tik prakutę. Grįš protingesni, o gal net tikresni mūsų šalies piliečiai. Grįš su karštesne meile Lietuvai. Ką padarysi, jeigu lietuvis labiau moka tėvynę mylėti iš toli. Nutieskime jiems kelius namo. Pasirūpinkime, kad galėtų ir svetur mokytį savo vaikus lietuviškai, kad galėtų vystyti savo kultūrinę veiklą. Kad galėtų matyti lietuviškas televizijos laidas, klausytis lietuviškai radijo. Kad nenutrūktų ryšys su Lietuva. Kad netrukus galėtų mylėti savo šalį iš arti. Kad mylėtų Lietuvą Lietuvoje.

Tikiu, kad grįš ne tik jie. Kai politikai, visi ar bent jau dauguma, įveiks save ir valstybės bei tautos interesus iškels aukščiau savųjų, sugrįš ir žmonių pasitikėjimas valstybe. Tuomet visuomenė patikės politikais ir savimi, savo galioimis, savo misija ir taps pilietinė visuomenė.

Kodėl Kovo 11-ąją, vienos svarbiausių mūsų švenčių dieną, mano kalboje rado sau vietos tik tiek optimizmo? Todėl, kad būtent kovo 11-ąją buvo paskelbta nepriklausomybė ir būtent šioje salėje. Ar gali būti tinkamesnė vieta ir tinkamesnė data belstis į mūsų visuomenės sąžinę, o ypač politikų. Ačiū. www.lrs.lt

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLASE - \$78,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$130.00

DIRVA

LA AMBASADOJE JAV SIRMONTAS
LIETUVOS GARBES KONSULY JAV

PREZIDENTAS PRIĖMĖ LIETUVOS LAISVĖS GYNĖJUS

Vilnius, kovo 16 d. Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus priėmė Lietuvos pasipriešinimo okupacijai organizacijų atstovus. Šių organizacijų vardu kalbėję Seimo nariai Arimantas Dumčius, Povilas Jakučionis, Antanas Stasiškis ir prezidento visuomeninis padėjėjas Edmundas Simanaitis ragino prezidentą imtis ryžtingų veiksmų formuojant teisėjų korpusą, keičiant teismų sistemoje susidariusią padėtį.

Prezidentas pabrėžė, kad jo sudaryta žinomų teisininkų darbo grupė jau baigia rengti teisės aktų projektus, kurie netrukus bus pateikti Seimui. Valstybės vadovas išreiškė viltį, kad Seimas pritars teismų darbo pertvarkai, kuri padės atkurti teismų autoritetą visuomenėje.

Seimo nariai kėlė sovietmečio laikų archyvo atvirumo problemą, atkreipė šalies vadovo dėmesį į Liustracijos

įstatymo trūkumus. Be to, buvo kalbėta apie Vyriausybės nenorą indeksuoti nukentėjusių asmenų valstybines pensijas.

Prezidento nuomone, archyvai, saugantys okupuotoje Lietuvoje veikusių specialiųjų tarnybų medžiagą, turi būti atviri mokslininkams. "Apribotas naudojimasis archyvais neturi trukdyti istoriniams tyrimams," – pabrėžė V. Adamkus. Prezidentas dar praėjusią vasarą yra pateikęs Seimui svarstyti Lietuvos archyvų įstatymo pataisas.

Prezidentas V. Adamkus mano, kad Liustracijos komisija, kaip ir daugelis kitų komisijų, turi būti finansuojama iš valstybės biudžeto, o ne veikti visuomeniniais pagrindais.

Pasipriešinimo okupacijai organizacijų atstovai pabrėžė, kad Lietuva turi reikalauti sovietų okupacijos žalos atlyginimo.

www.president.lt

V.ADAMKUS DALYVAUS L.MERI LAIDOTUVĖSE

Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus dalyvaus rengiamose buvusio Estijos prezidento Lennart Meri laidotuvėse, sekmadienį, kovo 26-ąją, Taline.

Pasak Estijos spaudos, į laidotuves taip pat atvyks Suomijos prezidentė Tarja Halonen, Latvijos vadovė Vaira Vykė-Freiberga, Norvegijos karalius Haraldas V. Remiantis neoficialiomis žiniomis, pranešama, kad laidotuvėse gali dalyvauti ir Jungtinės Karalystės princas Charles bei buvęs JAV prezidentas George Bush.

Užuojautoje dėl L.Meri mirties, V.Adamkus rašė: "Pažinojome prezidentą L.Merį kaip be galo talentingą ir plačių interesų asmenybę - rašytoją, vertėją ir intelektualą, diplomata ir talentingą bei

gerbiamą politiką, kurio gili meilė savo šaliai ir jos laisvei tapo kelrodžiu Estijos žmonėms ir politiniams vadams". Lietuvos vadovas pažymėjo, kad L.Meri buvo nuoširdus Lietuvos draugas, suvaidinęs istorinį vaidmenį draugiškų tautų atgimimo Sąjūdžių darbuose, atkuriant nepriklausomybę ir sugrąžinant Estiją bei Lietuvą į demokratinių Europos valstybių šeimą.

Jis Estijos prezidento pareigas ėjo dvi kadencijas nuo 1992-ųjų iki 2001-ųjų.

1990-1992 metais L.Meri buvo užsienio reikalų ministras ir suvaidino svarbų vaidmenį derantis dėl Estijos diplomatinio pripažinimo po žlugusio 1991-ųjų rugpjūčio perversmo Maskvoje.

LGITIC

BALTARUSIŲ TAUTA NEBUS PALIKTA LIKIMO VALIAI

Užsienio reikalų ministras Antanas Valionis sako, kad prezidento rinkimų Baltarusijoje laimėtoju vėl paskelbus Aleksandr Lukašenką, šalies tauta nebus palikta likimo valiai. Kaip sakė Lietuvos diplomatijos vadovas kalbėdamas Lietuvos radijo laidoje "Dienos tema", – negalima atsiriboti nuo paprastų žmonių.

Ministro teigimu, kaip buvo dirbama su šalies jėgomis, siekiančiomis demokratijos, taip ir toliau bus veikama. "Kviesime žmones, bendrausime su jais, Vilniuje atidarytas Europos humanitarinis universitetas, kuris buvo uždarytas Minske, palaikysime ryšius, žinoma, jeigu nebus uždaryta siena", – sakė ministras. A. Valionio

teigimu, ilgas ir kantrus darbas duos savo vaisių.

Tuo metu įtampa prieš rinkimus Baltarusijoje kaista.

Valdžia vis griežčiau graso už galimus bandymus pareikšti tautai savo valią ir nebalsuoti už Lukašenką. Lietuvos užsienio reikalų ministras neatmeta, kad toks režimas gali panaudoti ir jėgą.

Pasak A. Valionio, šiandien (kovo 17 d.) susitikęs su Europos Sąjungos diplomatais Baltarusijos užsienio reikalų ministras Sergej Martynov pasakė vieną frazę: "Jeigu Baltarusijos gatvėse sekmadienį per rinkimus pasirodys demonstrantai ir jeigu bus pralietas kraujas, tai atsakomybė teks ES šalims", – ir neatsisveikinęs išėjo. **LRT**

Lietuvos vadovas priėmė Lietuvos pasipriešinimo okupacijai organizacijų atstovus. www.president.lt

(Atkelta iš 1 psl.)

MIRĖ BUVĘS ESTIJOS...

siuntė dabartiniam prezidentui Arnold Ruutel, parlamento pirmininkei Enei Ergmai, L.Meri šeimai, artimiesiems ir visiems Estijos žmonėms.

"Pažinojome prezidentą L. Meri kaip be galo talentingą ir plačių interesų asmenybę - rašytoją, vertėją ir intelektualą, diplomata ir talentingą bei gerbiamą politiką, kurio gili meilė savo šaliai ir jos laisvei tapo kelrodžiu Estijos žmonėms ir politiniams vadovams" - užuojautos laiške sako V.Adamkus.

MAŽA TAUTA TURI BŪTI DIDI SAVO KULTŪROJE

Opozicinės partijos Tėvynės sąjungos pirmininkas Tonis Lukas, komentuodamas pranešimą apie buvusio Estijos prezidento Lennart Meri mirtį pabrėžė, kad pasaulis neteko "iškilau esto". "Lennart Meri buvo reiklus sau ir savo tautai, - sakė T.Lukas. Jis vadovavosi tuo, kad mažą tautą turi būti didi kultūros srityje".

Pasak T.Luko, itin reiklus L. Meri buvo estų kalbos vartojimui - jis pats ją vartojo nepaprastai tiksliai ir grakščiai. "Dar ir todėl prezidento mirtis minint Estų kalbos dieną yra simboliška. Ji įpareigoja mus amžinai saugoti estų kalbos grožį", - pabrėžė T.Lukas. Pasak jo, bus teisinga Kalbos dieną prisiminti, kad jam teko laimėti drauge su L.Meri sūnumi - filologu Mart Meri įgyvendinti mokyklos mokytojo ir poeto Meinhard Laks siūlymą švęsti Kalbos dieną. Lennart Meri gimė 1929 metų kovo 29 dieną karjeros diplomato, kuris vėliau atsidėjo William Shakespeare kūrybos vertimams, šeimoje. Vaikystėje jis su tėvais išvyko iš Estijos ir mokėsi užsienyje - devyniose skirtingose mokyklose.

1941 metais Meri šeima buvo represuota ir sovietų valdžią ją ištrėmė į Sibirą, kur būdamas 12 metų būsimas prezidentas pradėjo dirbti miško kirtavietėje. Šeštojo dešimtmečio pra-

džioje šeima sugrįžo į Estiją, 1953 metais L.Meri su pagyrimu baigė Tartu universiteto istorijos fakultetą.

Sovietų valdžia neleido L. Meri dirbti pagal specialybę, ir jis buvo priimtas į seniausią Estijos teatrą "Vanemuine" dramaturgu. Vėliau L.Meri režisavo radijo spektaklius Estijos radijui. Beveik ketvirtį amžiaus L.Meri vienas ir su kolegomis keliavo po sunkiausiai pasiekiamas Sovietų Sąjungos vietas, susipažindamas su mažų Sibiro tautelių kultūra, stebėdamas kylantį konfliktą tarp Maskvos administruojamos ekonomikos ir vietos gyventojų poreikių. Sugrįžus iš šių kelionių parašytos L.Meri knygos ir sukurti filmai prasimušė pro "geležinę uždangą", jos buvo išverstos į 12 kalbų.

Uždraustas rodyti Sovietų Sąjungoje filmas "Paukščių Tako vėjai", sukurtas bendradarbiaujant su Suomijos ir Vengrijos kinematografininkais, pelnė kino festivalio New York sidabro medalį.

Keliaudamas L.Meri nesiliovė vertęs - jis padėjo Estijos skaitytojams atrasti Graham Greene ir Aleksandr Solženicyn kūrinius. Jo literatūrinė veikla, kūryba kinematografijos srityje labai padėjo estų tautai išsaugoti savo savitumą totalitarinio sovietinio režimo metais.

Labiausiai žinomas yra jo veikalas "Sidabriškai balta" (Hobevalge) - išsamus Estijos ir Baltijos jūros regiono istorijos atpasakojimas, kuriame estai pavaizduoti kaip aktyvūs procesų šiaurės Europoje dalyviai. Pirmasis iš estų L.Meri atvirai pareiškė tarptautiniu lygiu protestą prieš sovietinės administracijos ketinimą pradėti eksploatuoti fosforitų telkinius Estijoje, nes tai grėsė, kad trečdalis šalies bus paversta dykuma.

AR ESTAI TURI VILTĮ?

Aplinkos gynimas Estijoje peraugo į dainuojančią revoliuciją, kurioje dalyvavo ir inte-

ligentija. L.Meri kalba "Ar estai turi viltį", kurioje buvo iškelta estų tautos išlikimo problema, susilaukė atgarsių už Estijos ribų. Kūrybinė L.Meri veikla tolydžio ir logiškai peraugo į politinę - nuo 1988 metų jo iniciatyva steigiamas Estijos institutas ryšiams su Vakaraais plėtoti. Instituto filialai Kopenhagoje, Stokholme, Londone, Bonoje, Paryžiuje ir Helsinkyje tais metais atliko ambasadų funkcijas. Nuo 1991 metų jos automatiškai tapo Estijos ambasadomis užsienyje, kai tik demokratiniai Vakarai atkūrė diplomatinis santykius su Estijos Respublika.

Nuo 1988 metų L.Meri išitraukė į politinę veiklą, buvo Piliečių kongreso, nutraukusio savo veiklą 1992 metų rugsėjį, ir Konstitucinės Asamblėjos narys. 1992-ųjų liepą jis buvo iškeltas bloko "Isamaa" ("Tėvynė") kandidatu į prezidentus, o tą pačių metų spalio 5-ąją, per pirmąjį Valstybės susirinkimo posėdį L.Meri buvo išrinktas Estijos prezidentu. Už jį balsavo 59 iš 101 deputato. Spalio 6-ąją L.Meri buvo prisaiškintas. 1996-ųjų rugsėjo 20-ąją jis buvo perrinktas šalies vadovu - už tai balsavo 196 rinkikų kolegijos nariai. 1998-aisiais L.Meri buvo išrinktas "Metų europiečiu", 2001-aisiais tapo akademiku, o 2002-aisiais atstovavo Estijai Konvente dėl Europos Sąjungos ateities, kuris rengė Bendrijos konstitucijos projektą. 2001 metų spalio 8 dieną L.Meri prezidento įgaliojimus perdavė tų metų rugsėjį išrinktam prezidentui Arnold Ruutel. L.Meri buvo antrą kartą vedęs; jo žmona Helle, kuriai - 56 metai, iki 1992-ųjų buvo Talino dramos teatro aktorė.

Pirmoji buvusio prezidento žmona Regina 1987-aisiais emigravo į Kanadą. L.Meri paliko tris vaikus - sūnus Martą ir Kristianą, kuriems atitinkamai 46 ir 39 metai, ir dukrą Tuule, kuriai - 20 metų, taip pat - keturis vaikaičius. **Delfi**

IX PIETŲ AMERIKOS LIETUVIŲ JAUNIMO SĄJUNGOS SUVAŽIAVIMAS URUGVAJUJE

Šių metų sausio 15 diena, baigė darbą 9-tasis Pietų Amerikos Lietuvių Jaunimo Sąjungos Suvažiavimas, (PALJS) kuris įvyko Urugvajaus respublikoje ir kuriame dalyvavo atstovai iš Argentinos, Brazilijos, Kanados, Kolombijos ir taip pat svečiai iš Vokietijos ir Lietuvos. Suvažiavime dalyvavo apie 40 Jaunimo Sąjungos astovų.

Suvažiavimas prasidėjo sausio 7 dieną, šeštadienį, Lietuvių Kultūros centre, Urugvajaus valstybės sostinėje, Montevideo mieste, Cerro rajone. Suvažiavimo atidaryme dalyvius pasveikino Urugvajaus Lietuvių Jaunimo Sąjungos (ULJS) pirmininkas Nicoles Velo, dėkodamas svečiams už atsilankimą tiek iš Pietų Amerikos tiek ir atvykusiems iš Europos, pabrėždamas kokią didelę reikšmę turi šis jaunimo suvažiavimas lietuviams gyvenantiems šiame krašte.

Atidarymo iškilmėse dalyvavo svarbūs pasaulinės lietuvių bendruomenės asmenys. Prelatas Edmundas Putrimas, Pasaulio Jaunimo Sąjungos dvasios vadas ir patarėjas, einantis šiuo metu Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) vicepirmininko pareigas. Taip pat lankėsi PLB Valdybos narys, Pietų Amerikos reikalams Roberto Ibarra Vėta; Arvydas Naujokaitis, Lietuvos ambasados viršininkas biznio reikalams Argentinoje; Dalia Henke, Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirmininkė; Rita Valiukonytė, Hamburgo Lietuvių Bendruomenės narė; Rimas Baliulis, buvęs PLJS pirmininkas ir dabartinis Sąjungos valdybos kasininkas. D. Henke, R. Valiukonytė ir R. Baliulis šiuo metu gyvena Hamburge, Vokietijoje. Dalyvavo taip pat, PLJS Pietų Amerikos atstovas Santiago Butkus, (Argentina).

Kaip jau ir ankščiau, Kanados Lietuvių Bendruomenė (KLB) taip ir į šį suvažiavimą atsiuntė savo atstovą – Tomą Kurą, kuris atstovavo Kanados jaunimą ir dalyvavo kaip organizatorius-platintojas ruošiamo Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso, kuris šią vasarą įvyks Kanadoje.

Gausų dalyvių skaičių sudarė Brazilijos delegacija. Jai vadovavo šio krašto valdybos pirmininkė Julija Ukai.

Argentinos Lietuvių Jaunimo Sąjungai (ALJS) atstovavo Juan Ignacio Fourment Kalvelis (pirmininkas), Ingrid Repšys, Alejandra Pumar Žebrauskas, Johanna Mahne Zavickas, Norberto Menendez, Eglė Naujokaitytė, Jesica Repšys, Benito Linch, Mario Kalainis, Santiago Butkus, Diana Pokorny ir

Ariel Kalainis.

Įdomų pastebėti, kad šiame suvažiavime turėjome pirmą kartą atstovus ir iš Kolumbijos, tai Andres ir Sebastian Osio, kurie entuziaistiškai domėjosi svarstomoms temomis ir išsivėžė nemažą vertingų išpūdžių, žadėdami, sugrįžę, kurti Kolumbijoje Jaunimo Sąjungos skyrių.

Iš Lietuvos dalyvavo dvi valdžios atstovės: Vida Bagdonavičienė, Tautinių Mažumų ir Išeivijos Departamento (TMID) vicedirektorė ir Violeta Raulynaitienė, TMID, Išeivijos skyriaus direktorė-viršininkė.

Taip pat suvažiavime dalyvavo iš Lietuvos jau antrą kartą pas mus viešintys svečiai etnologai Dalia Uzdilaitė ir Rolandas Boravskis, kurie per pasikalbėjimus-diskusijas supažindino klausytojus su "Joninių" reikšme lietuvių kultūroje. Jaunimas liko sužavėtas jų vaizdžiais ir įdomiais pasakojimais, kurie per dainą, šokį ir vaidybą, supažindino su lietuvių senolių papročiais ir tradicijoms.

Pirmą dieną suvažiavimo, sekmadienį, sausio 8, ryte, dalyviai keliavo į "Canelones" miestą, kuriame Shangrila priemiestyje yra "Eduardo" sodyba, šiuo metu priklausanti Urugvajaus Lietuvių Bendruomenei. Galima sakyti kad čia suvažiavimas davė pirmą žingsnį, kai dalyviai atvykę iš įvairių šalių, galėjo arčiau susipažinti ir užmegsti tampresnius ryšius. Diena buvo skirta susidraugavimui.

Pirmadienį suvažiavimo dalyviai jau turėjo progos išklausti etnologų įdomius pasakojimus, kurie yra išlikę net nuo pagonizmo laikų, apie lietuvių senovės papročius, apie mitus, vandens ir ugnies reikšmę purifikacijos procese ir taip pat dalyvauti bendrose diskusijose. Etnologai nemažai kalbėjo apie šv. Jono reikšmę lietuvių kultūroje ir "Joninių" apeigas, kurios švenčiamos ir šiais laikais.

Po pietų, gaivinančios bangos ir saulės šiluma pajavairino suvažiavimo programą. Su prelatu E. Putrimo atvykimu į sodybą, vakare buvo išklaustos šv. mišios Trijų Karalių dienos proga, kurios buvo laikomos dviems kalboms, lietuvių ir ispanų. Prieš mišias, dalyvaujantys jaunimas susiskirstė pagal pilietybę. Kiekviena grupė turėjo išvelkti kuo skyriasi lietuvius nuo to krašto piliečio, kuriame jie dabar gyvena.

Antradienį, dalyvaujant ne tik jaunimo atstovams, bet ir svečiams, buvo prarastos "diskusijos", tai bendrai dalyvių pokalbiai, kurie pasauliniuose kongresuose žinomi kaip "stu-

IX Pietų Amerikos Lietuvių jaunimo sąjungos suvažiavimo (PALJS), vykusio Urugvajuje dalyviai.

dijų dienos". Šiuos pasikalbėjimus pravedė Dalia Henke, Rimas Baliulis ir Tomas Kuras, kurie aiškino Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos prasmę, jo paskirtis, darbus ir pasiektus rezultatus. Taip pat detalai analizavo šiuo metu įvairių Pietų Amerikos kraštų Jaunimo Sąjungos problemas, pasiūlydami klausytojams naujų idėjų ir naudingų patarimų.

Po to, kanadietis Tomas Kuras oficialiai pristatė suvažiavimo dalyviams šiais metais ruošiamą Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos Kongreso programą. Kongresas įvyks birželio 23 - liepos 9 dienomis Kanadoje. Programa yra padalinta taip, kad vyks trijuose miestuose – Hamiltone, Montrealyje ir Toronte. Tą proga, Tomas išdalino klausytojams įvairių lipinukų, literatūros ir reikalingos informacijos, kviesdamas visus Sąjungos narius ir svečius Kongrese dalyvauti.

Trečiadienį, apie vidudienį dalyviai sugrįžo į Montevideo miestą. Ta pačią dieną, vakare, Lietuvių Kultūros Centre vyko oficialus atidarymas naujai atremontuotų draugijos patalpų. Šiam projektui nemažai materialiai prisidėjo Lietuvos Tautinių Mažumų ir Išeivijos Departamentas, siekdamas kad draugija galėtų atgauti pastatą ir po to, jį suremontuoti.

Po oficialios ceremonijos, kurioje dalyvavo svečiai iš Lietuvos — TMID atstovės ir Montevideo kolonijos lietuviai, jaunimas linkminosi iki ankstyvo ryto.

Ketvirtadienį buvo tęsiamos diskusijos. Per jas turėjo progos pasisakyti įvairių valstybių atstovai, išdėstydami savo krašto kultūrinės veiklos plusus ir minusus. Urugvajaus jaunimas pristatė savo šių metų numatomą programą. Tarp jų, norą pasireikšti ruošiamoje Montevidejuje "Imigrantų Olimpiadoje", kurioje dalyvauja visų tautybių šiame mieste gyvenančių imigrantų grupės. Dar numatyta toliau stiprinti vaikų tautinių šokių "Rintukai", tęsti

lietuvių kalbos kursus, ir suruošti jaunimo stovyklas, tuo būdu bandant pritraukti nedalyvaujančių jaunimą.

Brazilijos atstovai savo pranešime pageidavo, kad nors ir Brazilijoje kolonija gan didelė ir gyvena daug lietuvių kilmės žmonių, jų veiklą savotiškai trukdo šio krašto dideli atstumai. Tas sudaro nemažą glaudesnio bendravimo problemą. Bet ir tokiomis sąlygomis aktyviai veikia dvi šokių grupės: "Nemunas" ir "Rambynas", skautų grupė "Palanga", vaikų grupė "Žilvitis" ir leidžiamas mėnesinis žurnalas "Mūsų Lietuva".

Įdomu buvo sužinoti kad šiais metais Brazilijos lietuviai atšventė savo 80-tąsias metines nuo pirmos lietuvių imigracijos. Šis minėjimas buvo suruoštas dalyvaujant visoms lietuviškomis organizacijomis ir aktyviai talkininkaujant jaunimui. Atstovai išdalino suvažiavimo dalyviams šio minėjimo progai pagamintų suvenyrų.

Argentiniečiai supažindino su dabartine ir ateities veikla. Vienas iš tokių projektų, būtų tankiau suruošti "arbatėles". Tai susirinkimas ne tik jaunimo, bet visokio amžiaus lietuvių pasišnekučioti prie arbatos puodelio. Tokiu būdu, bandant materialiai padėti jaunimui išlaikyti įvairias šokių grupes, ratelius. Argentinoje šiuo metu veikia "Nemuno" ir "Mindaugo" draugijos Berisso mieste, šokių grupė "Saltinis" Rosario mieste; "Inkaras" ir "Dobilas" — Buenos Aires.

ALJ Sąjunga palaiko glaudžius ryšius su dr. Jonu M. Dajotu Lietuvos Garbės konsulu Argentinoje ir taip pat su Lietuvos ambasada.

Kitas labai svarbus Sąjungos reikalas, sudaryti sąlygas kad tie, kurie turėjo galimybes tobulinti lietuvių kalbą užsienyje, nenubirėtų ir prisidėtų prie dabartinių kalbos kursų. Kuo daugiau turės jaunų žmonių kalbančių ir rašančių lietuviškai, bus daugiau galimybių siusti juos tobulintis į Vokietiją

arba į Lietuvą.

Iš ruošiamų Argentinoje švenčių, atstovai minėjo "Jonines", "Alaus šventę", "16 vasario minėjimas", "Karaliaus Mindaugo karūnavimas" ir draugijų sukaktuviniai minėjimai, kuriuose prisideda Sąjungos nariai.

Dar buvo prisiminta Berisso miesto jaunimo suruošta stovykla, kurioje dalyvavo apie 100 stovyklautojų.

Kolumbijos atstovai trumpai apibūdino savo krašto lietuvių veiklą. Nors Kolumbijoje gyvena apie 200 lietuvių šeimų, deja, jungiančios draugijos neturi.

Penktadienį, suvažiavimas pergyveno viena iš maloniausių ir emocingų momentų. Montevideo mieste, "Pajas Blancas" vietovėje, prie Reo de la Plata pakrantės, buvo suvaizdintos "Jonines", kurioms jaunimas ruošiasi visą savaitę. Vaidinime buvo supintą dainų, šokių, žaidimų, vykusio pagonybės laikų papročiais ir apranga. Pasibaigus vaidinimui, iškilmingoje eisenoje visi dalyviai žygiavo prie upės kranto, kur merginos nuleido vainikus su degančiomis žvakutėmis, taip kaip kadaise darydavo lietuviai.

Šeštadienio rytą suvažiavimo dalyviai aplankė Montevideo miesto maisto turgavietę "Mercado del Puerto" turėdami progos ragauti tipiškus Urugvajaus skanėstus.

Vakare buvo suruošta atsisveikinimo vakarienė, kurioje taip pat atsilankė valdžios ir vietiniai lietuvių draugijų atstovai ir svečiai.

Sekmadienį, po draugiškų pietų, buvo baigtas "Devin-tasis Pietų Amerikos Lietuvių Jaunimo suvažiavimas" Urugvajuje. Kitais metais suvažiavimas bus ruošiamas Brazilijoje.

Argentinos Lietuvių Jaunimo Sąjungos vardu, dėkoju visiems Urugvajaus Jaunimo Sąjungos nariams už puikų ir tvarkingą šio suvažiavimo organizavimą. Taip pat noriu

(Nukelta į 11 psl.)

NEW YORK, NY

Š. m. kovo 11 d. West Palm Beach, FL. staiga mirė vysk. Pauliaus Baltakio brolis, Pranas Baltakis. Vysk. Paulius Baltakis, kuris tuo metu viešėjo pas brolių, pasigedo jo, ir kai nuėjo jo ieškoti, rado jį sukniubusį prie lovos. Jam buvo 79 metai.

Pranas Baltakis gimė Lietuvoje gausioje 11 vaikų šeimoje. Karo metais, šeimai pasitraukus į Vokietiją jis baigė gimnaziją Vokietijoje, paskui studijavo aeronautikos inžineriją. Jis buvo labai gabus ir dirbo JAV laivyno laboratorijoje, (surface to air missiles) projekte.

Taip pat kovo 11, sulaukęs 81 metų, mirė John Michael Kazas. Jį netikėtai ištiko širdies smūgis ir jį rado prie lovos sūnus Paul Michael. Jis gimė Lietuvoje, karo metu pasitraukė į Vokietiją, ten buvo paimitas į kariuomenę. Atvyko į JAV, čia dirbo TWA lėktuvų linijoje, augino 7 vaikų šeimą, bendravo lietuviškame gyvenime. Prieš keletą metų neteko savo žmonos. Jo sūnus dr. Paul Michael Kazas labai energingai garsina Lietuvą amerikietiškoje visuomenėje, rašo laiškus ir visokiais būdais parodo savo nuoširdų atsidavimą Lietuvai, kurios jis nepažįsta.

New York atšvęsta Vasario 16-oji – Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo šventė. Mišias atlikė Atsimainymo parapijos klebonas Fr. Paul Wood ir kun. Vytautas Volertas. Vyčių moterys ėjo procesijoje su tautiniais rūbais. Susirinko daug žmonių iš visų trijų imigracijos bangų. Buvo Bendruomenės paruošti skanūs lietuviški patiekalai ir žmonės galėjo papietauti prieš minėjimą.

Minėjimą 2:30 val. pradėjo LB NY apygardos Ramutė Žukaitė, pakviesdama Algį Jankauską ir Šaulių kuopą įnešti vėliavas. Pagrindinis kalbėtojas buvo Lietuvos Generalinis konsulas New Yorke Mindaugas Butkus, kuris įdomią kalbą apie

dabartinę padėtį Lietuvoje.

Generalinis konsulas Butkus įteikė valstybės medalį, apdovanojimą už visuomeninį darbą Vidai Jankauskienei. Tautos fondo Tarybos pirmininkas Algis Vedeckas priminė amb. Anicetą Simutį. Jis taip pat paminėjo, kad, kai Lietuva atgavo savo nepriklausomybę ir A. Simutis buvo paskirtas ambasadorium, Tautos fondas išlaidoms jam įteikė 100,000 dol. pradžia. Meninę dalį atliko nauji chorai, vadovaujant Gintarei Bukauskienei ir Birutei Mockienei ir Maironio mokyklos vaikų choras. Minėjimą baigė Tautos fondo valdybos pirmininkė dr. Giedrė Kumpikaitė. Ji pranešė, kad buvo surinkta aukų arti 5,000 dol. Nors tai buvo jungtinis komitetas, susidedantis iš LB, Tautos fondo ir ALTo, kuris kas metai rengia minėjimą, šiais metais minėjimo pagrindinė organizatorė buvo Lietuvių Bendruomenė. Kitais metais minėjimą ruoš Tautos fondas.

Po minėjimo, dar buvo galima pašokti grojant muzikai.

Šių metų gegužės mėnesį vyks JAV Lietuvių Bendruomenės XVIII-os Tarybos rinkimai. New Yorke balsavimas paštu vyks visą gegužės mėnesį, o gegužės 6-7 ir 13-14 dienomis bus galima balsuoti asmeniškai. Taryba – tai vyriausias JAV LB organas dirbantis lietuviybės išlaikymui už Lietuvos ribų. Kad Taryba labiau atspindėtų besikeičiantį išeivijos lietuvišką veidą, yra labai svarbu, kad Tarybos rinkimuose kandidatais ir rinkėjais dalyvautų visų bangų lietuviai Amerikoje. Bendruomenė kviečia visus lietuvius, nors ir laikinai gyvenančius Amerikoje, sulaukusius 18 metų amžiaus, ir jų nelietuvius su tuoktinius, kurie dar nepriklauso jokiai LB apylinkei, **užsiregistruoti** per LB apygardas, apylinkes paštu, per asmeninius kontaktus bei elektroniniu paštu. **Dr. Giedrė Kumpikaitė**

ST. PETERSBURG, FL

Vasario mėn. 19 d. lietuviai rinkosi pamaldoms už tėvynę į Šv. Vardo bažnyčią. Šv. Mišias atnašavo kan. Bernardas Talaišis, asistuojamas kun. dr. Mato Čyvo, Toronto Prisikėlimo parapijos klebono kun. Augustino Simanavičiaus OFM ir svečio kun. Vyto Memėno.

Po pamaldų dauguma dalyvių atvyko į klubo salę, kur po pietų buvo tęsiama Vasario 16-sios programa. Pirmininkė L. Kynienė paskaitė dr. Petro Jokubkos parašytą eilėrašį specialiai Vasario 16-jai paminėti. Po Mečio Šilkaičio "Lietuvos įvykių apžvalgos" ir linksimų anekdotų, pirmininkė supažindino dalyvius su svečiais –

režisierium Arvydu Barysu ir kun. Juozaičiu, kurie specialiai atvyko į St. Petersburgą parodyti Lietuvoje pagamintą filmą "Įsimylėję Lietuvą".

ŠV. KAZIMIERO MISIJOS SUSIRINKIMAS

Sausio mėn. 31 d. Šv. Kazimiero Misijos St. Petersburge komitetas klubo salėje turėjo Misijos narių susirinkimą. Nariais gausų susirinkimą pradėjo Misijos komiteto pirmininkas Vilius Juška, pasveikindamas susirinkimui pirmininkauti Aldoną Čėsnaite, sekretoriauti Liūdą Petkuvienę.

V. Juška savo pranešime palietė 2005 m. įsipareigojimus St. Petersburgo vyskupijai, iš-

Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo – Kovo 11-osios ir literatūrinio konkurso laureatų paskelbimo šventėje Čikagoje, kurią rengė "Lietuvių balsas", Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos nariai ir svečiai: Vanda Mažeikienė, Matilda Marcinkienė, Zuzana Juškevičienė, ALT Sąjungos pirm. Petras Buchas, Irena Dirdienė, Petras Dirda; stovi – Jūratė Variakojienė, Dalia Montrimienė, Jonas Variakojis, Birutė Buchienė, Vytautas Radžius.

Donato Soko nuotr.

PALM BEACH, FL

Sausio 11 d. Lietuvių kultūros muziejaus valdyba suorganizavo Palm Beach lietuvių šeštadieninės mokyklėlės mokiniams ir jų tėveliams išvyką į Lake Worth miesto muziejų esantį lietuvių kultūros skyrių. Ten jie susipažino su esamais lietuviškais eksponatais – gintaru, drožiniais, audiniais, senaisiais pinigais bei pašto ženklais ir t.t., ir išklause paaiškinimus apie juos.

Sausio 22 d. Bendruomenės apylinkės rengta gegužinė praėjo su pasisekimu. Buvo geras oras. Tad tautiečių suėjo per 100. Buvo puikūs pietūs, kuriuos paruošė Alicijos Solienės dėka sukviestos apylinkės ponios. Veikė ir gėrimais turtingas baras, kuriam vadovavo ir jo visas išlaidas padengė Gražina ir Jonas Stankūnai. Buvo ir loterija, kuriai laimikius suaukojo šios gegužinės dalyviai. Gegužinė užsibaigė gan pakilioj dvasioj su akordeono muzika ir dainomis.

Toms užbaigtuvėms vadovavo muz. Vytautas Daugirdas, Antanas ir Petras Baniuliai.

Vasario 16 d. prie Juno Beach miesto rūmų buvo iškelta Lietuvos trispalvė. Iškilimėms vadovavo apylinkės pirm. K. Miklas. Po jo įžanginio žodžio vėliavai pakelti buvo pakviesti Juno Beach meras Frank Fahy ir šios apylinkės vyriausias amžiumi Stasys Giedrikis, su mūsų apylinkės ponijų palyda. Vėliava buvo iškelta visiems giedant Lietuvos himną. Po to žodį tarė ir miesto meras, džiaugdamasis, kad kartu su lietuviais galys dalyvauti šiose iškilmėse. Jis taip pat perskaitė ir įteikė K. Miklui Juno Beach miesto proklamaciją, skelbiančią tame mieste "Lietuvių dieną". Apie šias iškilmes iš anksto su plačiais aprašymais paskelbė net trys amerikiečių laikraščiai Palm Beach Post, Jupiter Courier ir Juno Beach News. Iškilmės buvo užbaigtos miesto rūmuose prie kavutės, kurią davė

miesto vadovybė, prie mūsų ponijų iškeptų pyragaičių.

Vasario 20 d. 3 val. Gražinos ir Jono Stankūnų namuose buvo rodomas 2005 m. tarptautinio kino festivalio "Mūsų Europa" Italijoje pagrindinio prizo laimėtojo Arvydo Baryso pernai sukurtas filmas "Įsimylėję Lietuvą". Per 50 vietos lietuvių buvo nepaprastai patenkinti to filmo turiniu ir jo apipavidalinimu.

Vasario 26 d. vyko Palm Beach apylinkės Užgavėnės Jupiter, FL.

Kovo 18 d. 2 val. popiet, Mary Immaculate katalikų bažnyčioje, 500 Spencer Drive (tarp Okeechobee ir Palm Beach Lakes Blvd.) įvyko klasikinės muzikos koncertas, kurį atliko Renata Armalaitė, Kristina ir Jay Arnn.

POMPANO BEACH, FL

Apylinkės metinis susirinkimas įvyko vasario 12 d. kiniečių restorane. Susirinko 25 apylinkės nariai ir visi susimokėjo solidarumo mokestį už 2006 metus. Susirinkimas buvo labai trumpas. Po pirmininkės suglausto pranešimo apie veiklą ir būsimus renginius, buvo pristatyti pernai sausio mėn. išrinkti valdybos nariai, kurie liko dar vieniems metams. Išdo globėja žodžiu pareiškė, kad visi finansiniai dokumentai yra geram stovy ir viskas yra tvarkoj. Nebuvo pristatyta finansinė apyskaita. **"Lietuvių biuletenis", 2006.02.22, Nr.247.**

LF pranešimus, paaiškinimus apie LF veiklą, paklausti klausimus, duoti pasiūlymus ir draugiškai pasivaišinti.

"Lietuvių žinios", vasaris, 2006 Nr.356

VĖL VEIKIA LITUANISTINĖ MOKYKLA

"Saulės" lituanistinė mokykla St. Petersburge atsigavo ir veikia. Pradžioje buvo prisiglaudusi Šv. Pranciškaus koplyčioje, už tai dėkoja kan. B. Talaišiui. Padidėjus mokinių

LIETUVIŲ FONDO ŽINIOS

Lietuvių fondo įgaliotinė St. Petersburge Aldona Stasiukevičienė (tel. 727-319-2331) kviečia Floridos lietuvius atvykti į Lietuvių fondo informacinį susirinkimą Lietuvių klube balandžio 5 d., trečiadienį, 2 val. p.p. išgirsti trumpus

LIETUVA IR PASAULIS

Seimo užsienio reikalų komitetas patvirtino Užsienio reikalų ministerijos teikiamas naujų Lietuvos ambasadorių Japonijoje ir Kinijoje kandidatūras, kad naujuoju Lietuvos ambasadoriumi Japonijoje būtų paskirtas šiuo metu URM Azijos ir Okeanijos šalių skyriui vadovaujantis Dainius Kamaitis. Jis nuo 1998 iki 2002 m., būdamas laikinuoju reikalų patikėtiniu, vadovavo Lietuvos ambasadai Japonijoje, puikiai moka japonų kalbą. D.Kamaitis pakeis nuo 2002 m. ambasadoriumi Japonijoje dirbantį Algirdą Kudžį. URK taip pat pritarė, kad naujuoju Lietuvos ambasadoriumi Kinijoje būtų paskirtas šiuo metu URM Daugiašalių santykių departamentui vadovaujantis Rokas Bernotas. Paskirtas naujuoju ambasadoriumi Kinijoje R.Bernotas šiame poste pakeis dabartinį ambasadorių Artūrą Žurauską.

Baltarusijos prezidento rinkimų dieną, kovo 19-ąją, į šią šalį neįleidžiami stebėtojai praleido prie Baltarusijos sienos. Visuomeninės organizacijos iš Lenkijos, Lietuvos ir Ukrainos rengs akciją “Belarus Welcome to Europe”. Dauguma akcijos dalyvių yra rinkimų stebėtojai, kuriems Baltarusijos valdžia atsisakė išduoti vizas. Akcija vyko ir Ukrainoje bei Lenkijoje. Lietuvoje ją rengė Jungtinis Baltarusijos iniciatyvų centras. Lietuvoje akcijoje dalyvavo apie 50 žmonių – į Baltarusiją neįsileistų Lietuvos, Lenkijos, Danijos ir kitų ES šalių pilietinių iniciatyvų atstovų. Rinkimų dieną prie Baltarusijos ambasados Vilniuje Gudų kultūros draugija taip pat organizavo protesto piketą prieš nelaisvus ir nedemokratinus prezidento rinkimus Baltarusijoje.

Bankrutavusio EBSW koncerno veiklą tiriančios komisijos pirmininkas socialdemokratas Algis Rimas mano, jog Amerikoje šiuo metu kalinamo Gintaro Petriko ekstradicija į Lietuvą gali užtrukti ilgiau nei du mėnesius. Anot A.Rimo, jei iš tiesų G.Petriko pargabenimo procedūros užtruktų taip ilgai, Seimo komisija greičiausiai nelauktų G.Petriko sugrąžinimo ir apklaustų jį raštu. Seimas po pateikimo nepritarė vasario pradžioje darbą baigusios praėjusiame dešimtmetyje bankrutavusio ir milijonus indėlių gyventojams negrąžinusio koncerno EBSW veiklą tyrusios parlamentinės komisijos išvadoms. Minėta komisija savo išvadas įpareigota tobulinti, o dėl EBSW veiklos parlamentinio tyrimo galimo pratęsimo Seimas turėtų apsispręsti artimiausiu metu. "Aš abejoju, kad tai greitai įvyks. Juk jis 60 dienų turi apskundimui, o paskui dar Amerikos apeliacinės institucijos sprendimas nežinia kaip greitai būtų priimtas. Be to, galutinį sprendimą dėl G.Petriko grąžinimo Lietuvai, kaip sakė Generalinis prokuroras, turės priimti JAV Valstybės sekretorė. Aš manau, kad tos visos procedūros vėl gali užtrukti. Todėl, manau, kad mes nelauksime, ir, jei bus nuspręsta Seimo komisijos darbą pratęsti, apklausime G.Petriką nusiųsdami klausimus raštu", - sakė A.Rimas.

G.Petriką JAV Federalinių tyrimų biuro pareigūnai sulaukė 2004-ųjų pavasarį. Septynerius metus nuo teisėsaugos slapstęsis G.Petrikas kaltinamas iššvaistęs EBSW koncerno turtą ir pasisavinęs apie 80 mln. Lietuvos gyventojų indėlių. Seimo opozicijos pirm. Andrius Kubilius teigė, jog galima džiaugtis JAV teismo priimtu sprendimu dėl G.Petriko išdavimo ir pridūrė, jog toks sprendimas galėjo būti priimtas ir anksčiau. "Būtų gerai, kad ilgai nedelsiant jis būtų grąžintas į Lietuvą, bet man atrodo, kad šiandieninė valdžia didelio aktyvumo ir noro šiuo atveju nerodo. Manau, kad įvairios apeliacijos ir panašūs dalykai dar gali tęstis gana ilgai. Tai neturi sutrukdyti Seimo komisijai ir kitoms institucijoms G.Petriko parodymus gauti anksčiau, nei kad jis bus sugrąžintas į Lietuvą", - sakė A.Kubilius. "Tie valstybės pareigūnai, kurie įvardinti kaip vykdę EBSW valią, turėtų nelaukti kol G.Petrikas bus sugrąžintas į Lietuvą, o turėtų aiškintis Lietuvos žmonėms solidžiai arba solidžiai teisme nuginčydami G.Petriko žodžius kaip šmeižtą, arba pripažindami, jog tai tiesa ir atitinkamai prisiimdami atsakomybę", - teigė A.Kubilius.

JAV sulaikytas buvęs koncerno EBSW vadovas G.Petrikas Lietuvos spaudai yra pareiškęs, esą su tuometiniu prezidentu Algirdu Brazausku derino Kazio Ratkevičiaus kandidatūrą į Lietuvos banko vadovus. Premjeras tokius G.Petriko teiginius pavadino anekdotu. G.Petriko interviu metė šešėlį ant dar dviejų aukštas pareigas užimančių pareigūnų - Seimo pirmininko Artūro Paulausko bei Lietuvos banko vadovo Reinoldijaus Šarkino.

Lietuvos užsienio reikalų ministerija įteikė protesto notą Baltarusijos ambasados Vilniuje laikinajam reikalų patikėtiniui Vladimir Voronovič dėl Baltarusijos sprendimo neišduoti vizų šešiems Lietuvos Respublikos Seimo nariams, planavusiems vykti į Baltarusiją stebėti kovo 19 dieną įvyksiančių Prezidento rinkimų, rašoma URM tinklalapyje.

Dviejų prezidentų pasitarimas: Lenkijos – Lech Kaczynski ir Lietuvos – Valdas Adamkus Vilniuje kovo 14 d. www.president.lt

LIETUVOJE LANKĖSI BELGIJOS KARALIŠKOJI ŠEIMA

Kovo 20-22 dienomis į Lietuvą su valstybiniu vizitu atvyko Belgijos Karališkoji šeima.

Karalių Albertą II ir karalienę Paolą priėmė Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus ir Alma Adamkienė. Vėliau Karališkoji šeima Antakalnio kapinėse padėjo vainiką prie memorialo žuvusiems už Lietuvos laisvę. Belgijos karalius taip pat susitiko su Seimo pirmininku Artūru Paulausku bei ministru

pirmininku Algirdu Brazausku. Vakare Lietuvos prezidentas surengė iškilmingą vakarienę karaliaus Alberto II ir karalienės Paolos garbei.

Karališkoji šeima susitiko su Lietuvoje gyvenančia belgų bendruomene, apžiūrėjo Vilniaus senamiestį. Karalius Albertas II apsilankė Vilniaus Universitete, kartu su Lietuvos prezidentu dalyvavo verslo forume. Karalienė Paola ir A. Adamkienė apsilankė Vilniaus universitetinėje vaikų ligo-

ninėje, apžiūrėjo Gintaro muziejų. Vakare, Taikomosios dailės muziejuje, Belgijos karalius ir karalienė surengė iškilmingą vakarienę Lietuvos Respublikos prezidento ir žmonos Almos garbei.

Kovo 22 d. karališkoji pora, lydima prezidento V. Adamkaus ir A. Adamkienės, išvyko į Trakus ir Kauną. Jie lankėsi miesto rotušėje, Pažaislio vienuolyne ir Prisikėlimo bažnyčioje. Belgijos karalius taip pat apsilankė Kauno Technologijos universitete, o karalienė Paola apžiūrėjo M. K. Čiurlionio muziejų.

www.president.lt

UŽSIENYJE DIRBANTYS LIETUVIAI ATSIUNČIA MILIJONUS

Užsienyje dirbantys lietuviai kasmet į tėvynę atsiunčia šimtus milijonų litų, skaičiuoja ekonomikos ekspertai. Lietuvos 2005 metų mokėjimų balanse (ataskaitoje, kiek pinigų iš Lietuvos buvo išvežta ir kiek į ją parvežama) skaičiuojama, kad privačių asmenų perlaidos į Lietuvą pernai išaugo iki 600 milijonų litų – trečdaliu daugiau nei 2004-aisiais (448 milijonai litų) ir beveik šešis kartus daugiau nei 2006-aisiais (101 milijonas litų). “Didžioji šių perlaidų dalis – tai emigrantų siunčiami pinigai, bet kokia tiksliai, nežinome. Likusi dalis yra labdaros pinigai, diplomatų lėšos ir pan.”, – sako Lietuvos banko Statistikos departamento Mokėjimo balanso skyriaus vadovas Raimundas Barzdžius.

Banko “Nord/LB Lietuva” vyriausiasis analitikas Vladimir Titarenko svarsto, kad jei emigrantai uždirba bent po 3 tūkstančių litų per mėnesį, o namo atsiunčia ar atsiveža bent šeštadalį pajamų – tai iš užsienio į Lietuvą kas mėnesį atkeliauja 150 milijonų litų. Jis remiasi prielaida, kad užsienyje yra 300 tūkstančių naujųjų

emigrantų iš Lietuvos. “Už tuos pinigus Lietuvoje perkama prekių, didėja paklausa nekilnojamajam turtui, todėl, žinoma, emigrantai skatina ir kainų augimą. Ekonomiką emigrantų atsiųsti pinigai veikia labai teigiamai”.

Visiškai tikslios statistikos, kiek užsienyje dirbantys lietuviai Lietuvon atveža pinigų, nėra, pastebi Vilniaus banko valdybos pirmininko patarėjas Gitanas Nausėda. Pavyzdžiui, neįmanoma apskaityti, kiek pinigų atvežama grynaisiais. “Labai sunku įvertinti, kiek oficiali statistika atspindi tikrąją padėtį. Dirbančiųjų užsienyje yra tikrai daug, jie uždirba nemažai. Įvertinus tai, 600 milijonų nebeatrodo didelis skaičius”, – kalba G.Nausėda.

Kad daugėja perlaidų, patvirtina ir finansų įmonės. Greitųjų perlaidų bendrovė “Western Union” skaičiuoja 2005 metais iš Airijos į Lietuvą pervedusi 29 procentais daugiau lėšų nei 2004-aisiais. O 2004 metais jų buvo pervesta 31 procentu daugiau nei 2003.

Lietuvai įstojus į Europos Sąjungą ir atpigus pinigų įskaičiavimo paslaugoms, pigiausia

pinigus siųsti į Lietuvą tapo naudojantis bankų paslaugomis. Siųsti perlaidas eurais iki 50 tūkstančių eurų iš Europos Sąjungos šalių į Lietuvą kainuoja tiek pat, kiek ir juos persiųsti tos šalies viduje, o Lietuvos bankai už gautų pinigų įskaitymą sąskaiton renka nedidelius mokesčius (pvz., SEB Vilniaus banke ar “Hansabanke” – 5 litus).

Nuo šių metų pradžios užsienyje dirbę lietuviai nebėra įpareigoti Valstybinei mokesčių inspekcijai primokėti gyventojų pajamų mokesčio skirtumą. Šis mokestis Lietuvoje yra gerokai didesnis nei užsienio valstybėse, todėl žmonėms, apie kurių pajamas užsienyje sužinodavo mokesčių inspekcija, būdavo pateikiama nemenka sąskaita, kartais didesnė nei emigracijoje sutaupyta suma. **LGITIC**

Kovo 17 d. duodamas interviu Lietuvos radijui Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas teigė tikintis, kad JAV išduos Lietuvai buvusį koncerno EBSW prez. Gintarą Petriką. Jis mano, kad JAV teisinės institucijos nepatenkins G. Petriko apeliacijos. Anot jo, G. Petriko grąžinimas paspartintų bylos tyrimą.

PRISIMINIMAS

Prisimenu aš kaimą ant Nemuno kranto,
Prisimenu obelį, kurią kažkadaise ožka apkramtė,
Prisimenu aš trobą su langais mediniais,
Ten – yra mano gimtinė!

Ten – aš augau,
Grybaudavau, uogaudavau,
Su dieduku ir močiute žaisdavau,
Kaimynų žąseles ganydavau!

Prisimenu: į mokyklą aš eidavau Vilniuje,
Bet ateidavo vasara ir iškart išvykdavau
Į kaimą – savo gimtinę,
Ten, kur gražūs prisiminimai yra palikę!

Ten aš supausi ant supynių
Ir žaisdavau gaudynių!
Į medžius laipiojau –
Paukščius, žvėrelius, gėlytes stebėjau!

Ten ažuolas, beržas, klevas ir liepa!
Ten kiškis, elnias, meška ir briedis!
Ten aguona, čiobrelis, pakalnutė ir pienė!

Pradžioj vasaros visos gėlės žydi,
Kokie kvapai, kokia grožybė!
Įsirpusių žemuogių kiemas pilnas,
O močiutė jau verda uogienę – koks skanumynas!

Liepą visos raktažolės ant kalnelio sužydi,
Aš jas nuskinu, kad galėčiau susidžiovinti,
O po to – skaniausią arbatą pasaulyje išvirti!

Vasaros pabaigoj visi grūdai prinoksta,
Grikliai, kviečiai, rugiai lauke siūbuoja.
Po to juos nupjauna, suveža ir iš jų pagamina
Skaniausią pasaulyje košę ir duoną, dar vienas skanumynas!

Tik gaila, kad vasaros greitai praeina
Ir reikia grįžti atgal į miestą;
Tik gaila, kad vieną vasarą aš jau nebesugrįžau atgal į...
Lietuvą ...

Ir nors liūdna man toli nuo tėvynės,
Bet turiu aš daug nuostabių prisiminimų!
Vieną vasarą aš tikrai sugrįšiu
Į savo gimtajį kaimą Lietuvoj - Tėvynėj!

Giedrė Milutytė, 13 metų.

Už šį eilėrašį JAV LB Clevelando apylinkės valdybos vykdyto 5-jo išeivijos jaunimo lietuviškos patriotinės poezijos konkurse vertinimo komisija Giedrei paskyrė 2-ąją premiją.

LIETUVA – YPATINGA, KITOKIA

Lietuva – ypatinga, kitokia:
Jūra danguje
Ir saulė rugių varpose.

Lietuva – ypatinga, kitokia:
Pušys – tavo karalienės,
O ažuolai – karaliai.

Lietuva – ypatinga, kitokia:
Pilis – namai senų protėvių,
Bažnyčios – namai gyvųjų.

Lietuva – ypatinga, kitokia:
Vaikų šypsenos apšviečia gatves,
Senujų šypsenos šildo širdis.

Lietuva tikrai ypatinga, kitokia.

Vytautas Aukštuolis, 12 metų.

Už šį eilėrašį JAV LB Clevelando apylinkės valdybos vykdyto 5-ojo išeivijos jaunimo lietuviškos patriotinės poezijos konkurso vertinimo komisija Vytautui paskyrė 3-ąją premiją.

Kovo 11-osios – Lietuvos valstybės atstatymo šventės ir “Lietuvių balso” literatūrinio konkurso laureatams premijų paskelbimo meninės programos atlikėjai: sol. Linas Sprindys, programos vedėja Dalia Sokienė, sol. Lijana Kopūstaitė-Pauletti ir muz. Ričardas Sokas.

Donato Soko nuotr.

ATIDARYTA M. STANKŪNIENĖS MENŲ GALERIJA

Čikagoje gyvenanti dailininkė Magdalena Birutė Stankūnienė yra gerai žinoma abiejose Atlanto pusėse: Amerikoje ir tėvynėje Lietuvoje. Jos daug darbų yra privačiuose rinkiniuose ir muziejuose įvairiuose kontinentuose. Dailininkę liečiančios knygos bei kūrybos katalogai yra plačiai pasklidę po pasaulį. M.B. Stankūnienės mecenatiška bei visuomeninė veikla vargu ar turi konkurentų. Ne be reikalo, ji yra atžymėta JAV LB kultūros Tarybos premija ir LDK Gedimino ordinu.

Apie pačią dailininkę, kuri pernai atšventė savo garbingą

amžiaus sukaktį jau esame ne kartą rašę. Tačiau dabar ir vėl reikia bent trumpai atžymėti jos naujausią žinią, kuri neseniai mus pasiekė.

Žurnalistas Algis Vaškevičius elektroniniu paštu iš Marijampolės man pranešė (atsiuntė nuotraukų), kad Vasario 16-sios proga Marijampolės kultūros namuose iškilmingai atidaryta Magdalenos Stankūnienės menų galerija. Į šias iškilmes atsilankė labai daug žmonių, o pati galerija atrodė šviesi, erdvi ir tikrai graži. Atidarymo juostelę perkirpo miesto meras V. Brazys ir LR Seimo narys A. Rimas.

LIETUVOS PATRIOTAS

Mes žygiavom į kalną,
Aukštyn ir aukštyn.
Mes visi drebėjom,
Bet aukštyn lipom.
Užlipom ant kalno,
Stovėjom ir laukėm.
Kažkas sušuko:
“Ten, jie ateina! Rusai ateina!”
Aš stovėjau,
Galvojau, kas atsitiks.
Norėjau bėgti,
Bet negalėjau.
Man reikėjo saugot
Savo tėvynę Lietuvą.
Aš stovėjau su šautuvu.
Aš apsižiūrėjau
Ir pamačiau visus ant žemės.
Jie ten, kur gulėjo, mirė,
Saugodami Lietuvą.
Aš apsisukau ir pradėjau šaudyti,
Be sustojimo.
Tada aš nukritau,
Buvau nušautas.
Aš užmerkiau akis
Ir miriau už savo tėvynę.

Vytas Štuopis, 14 metų.

Už šį eilėrašį JAV LB Clevelando apylinkės valdybos vykdyto 5-jo išeivijos jaunimo lietuviškos patriotinės poezijos konkurso vertinimo komisija Vytui paskyrė 3-ąją premiją. (3-oji premija padalinta dviem konkurso dalyviams.)

Buvo tikėtasi, kad į atidarymo iškilmes atvažiuos Vilkaviškio krašto muziejaus direktorius Antanas Žilinskas ir čia pasakys pagrindinę kalbą. Tačiau svečias negalėjo atvažiuoti, tai kalbėjo žurn. A. Vaškevičius, kuris pernai viešėdamas Čikagoje ir pačioje Lietuvoje turėjo progą nemažai bendrauti su dailininke.

Tačiau, kaip jis rašo, ekspromtu sugalvota kalba buvo gausios auditorijos šiltai priimta. “Jaudinausi, bet atrodo, pavyko neblogai, perskaičiau neseniai Magdutės atsiųstą man laiškėlį, kuris labai tiko,” – pažymėjo A. Vaškevičius. “Po kalbos ne vienas asmuo paspaudė rankas, bet galėjau, kad pačios Magdutės nėra nes jai buvo skirti visi tie širdingi žodžiai”..

Taip pat pažymėjo, kad apie čikagietės galerijos atidarymą plačiai rašė Marijampolėje bei kituose miestuose išeinanti spauda.

Sveikiname dail. M. B. Stankūnienę su šiuo jos nauju pasiekimu! Galerija be abejo, visiems laikams primins šią iš Suvalkijos kilusią kūrėją.

Edvardas Šulaitis

STUDIJOJE - BARBOROS RADVILAITĖS PRISTATYMAS

Knygoje "Karalienė Barbora ir jos atvaizdai" meno istorikė Marija Matušakaitė tiria seniausius legendinės Žygimanto Augusto žmonos portretus. Minėtą studiją pristatė Vilniaus paveikslų galerijoje kovo 17 d. Lietuvos dailės muziejaus pranešime skelbiama, jog autorė knygoje gyvai nušviečia istorinį foną, aptaria to laikotarpio asmenybes, įamžintas meno kūriniuose, pristato seniausius (16 amžiaus) Barboros Radvilaitės portretus.

LGITIC

*Jums priklauso **nekilnojamas turtas** Baltijos šalyse?
Ar jis Jums daugiau našta nei **nauda**?
Ar jis sukelia **stresą** Jūsų šeimoje?
Ar jis komplikuoja Jūsų **turto** planavimą?*

MES GALIME PADĖTI

Esame JAV įsikūręs fondas, kurio pagrindiniai investuotojai yra JAV, Danijos ir Vokietijos subjektai. Dabar mes ieškome nekilnojamo turto pagrindiniuose Latvijos, Lietuvos ir Estijos miestuose ir šalia jų:

* Gyvenamosios paskirties
* Komerčinės paskirties

* Pramoninės paskirties
* Žemės

Su ankstesniu verslu, Latvia Realty Fund LP, mes turime 8 metų darbo patirtį. Esame sąžiningi, išsilavinę ir profesionalūs. Aplankykite mūsų interneto svetainę (www.latviarealty.com) arba susisiekite su mūsų direktoriumi Richard N. Golden elektroniniu paštu (rng@latviarealty.com) arba žemiau nurodytais telefonų numeriais.

Baltic Capital Management BV

AMSTERDAMAS

Tel. +31.20.419.9406
Fax +31.84.224.8955

Niujorkas

+1.212.262.5600

Ryga

+371.928.2835
+371.787.3021

TAUTINIŲ JĖGŲ ATGIMIMAS
RADVILŲ MIESTE

Marius Kundrotas

Kėdainių kraštas įvairiais laikotarpiais nemažai davė Lietuvai. Iš čia kilo vienas lietuviškosios raštijos pradininkų – Mikalojus Daukša. Čia buvo ir viena žymiausios mūsų tautos didikų giminės – kunigaikščių Radvilų – rezidencijų. Jonušo Radvilos inicijuota 1655 m. Kėdainių sutartis buvo to meto geopolitinio genialumo pavyzdys: vykstant karui su rusais ir švedais, o sąjungininkei Lenkijai jau kuris laikas siekiant Lietuvą paversti faktine savo provincija, šia sutartimi nutraukti ryšiai su lenkais ir užmegzti su švedais. Taip vieną iš dviejų tuometinių priešų siekta paversti sąjungininkais. Švedija tuo metu buvo pakankamai pajėgi padėti Lietuvai atsilaikyti tiek prieš rusus, tiek prieš lenkus, tačiau – nepakankamai pajėgi išlaikyti Lietuvą savo valdžioje, taigi, šios sutarties perspektyvoje Lietuvai švietėsi vis didesnis savarankiškumas, o galbūt – ir visiška nepriklausomybė. Tolimesnis sąjungininkas – visada naudingesnis: ši Jonušo Radvilos strategija lieka aktuali ir šiandien, renkantis geopolitinę poziciją tarp Vašingtono ir Briuselio. Valdant Radviloms, Kėdainiai visoje Europoje garsėjo tolerancija skirtingiems tikėjimams ir visa šio miesto struktūra kūrėsi taikaus įvairių konfesijų sambūvio pagrindu. Kėdainių krašte – Taučiūnuose – palaidotas ir pirmasis Nepriklausomybės kovose žuvęs savanoris – Povilas Lukšys. Tarpukario metu šalia Kėdainių buvusioje Dotnavos Žemės ūkio akademijoje įsikūrė “Jaunosios Lietuvos” korporacija, vėliau – kartu su Kauno Vytauto Didžiojo Universiteto korporantais ir patriotiniu jaunimu iš visos šalies apsijungusi į vieningą lietuvių tautinio jaunimo sąjungą “Jau-

noji Lietuva”. Tuo metu Kėdainiuose veikė ir stiprus Tautininkų sąjungos skyrius.

Po sovietinės okupacijos vėl atkūrus Nepriklausomybę, šiame mieste, kaip ir daugelyje Lietuvos vietovių, tautininkai atsikūrė ant tautinio Atgimimo bangos. Vėliau, kaip ir daug kur, tautinės jėgos dėl įvairių vidinių ir išorinių priežasčių, išsisklaidė. Ilgą laiką Tautininkų sąjungą Kėdainiuose atstovavo bene vienintelis likęs senosios kartos tautininkas, dr. Algirdas Rimdeika, gerai žinomas ištikimiams “Tautininkų žinių” skaitytojams dėl savo straipsnių. Vėliau, motyvuodamas garbiu savo amžiumi ir ligomis, jis iš Sąjungos veiklos pasitraukė. Iš naujo skyrių padėjo atkurti prieš porą metų į tautininkų gretas galutinai įsijungęs Nepriklausomybės akto signataras Kazimieras Uoka ir su juo ryšius užmezgusi Džiuvių šeima. Tačiau dėl asmeninių priežasčių pastarieji – neilgai užsibuvo Sąjungoje. Trečią kartą tautininkų skyrių Kėdainiuose teko atkūrinėti jaunimui. 2005.12.03 įvykusiame Kėdainių skyriaus susirinkime išrinkta nauja vadovybė, pasidžiaugta vėl po truputį prasidedančiu partinių gretų papildymu.

Šiuo metu Kėdainiai visoje Lietuvoje labiau žinomi ne savo unikaliu senamiesčiu, puikiai sutvarkytu pasišventusio rajono architekto ir kitų miesto patriotų, ne kunigaikščiais Radvilomis ar M. Daukšos pasodintu ažuolu, bet šičia iškilusio politiko-verslininko Viktoro Uspaskicho veikla. Įsitvirtinęs per savo sukurtą įmonių tinklą “Vikonda”, jis iškilo už Artūro Paulausko pečių, finansuodamas pastarojo įkurtą Naująją Sąjungą, o po kiek laiko – įkūrė savo paties vadovaujamą Darbo partiją. Paplitęs stereotipas,

kad Kėdainiuose vykstančius politinius procesus, iš esmės, reguliuoja V. Uspaskicho ranka, didele dalimi atitinka tiesą. 2005 m. pabaigoje čia vykusiuose pakartotiniuose Seimo rinkimuose, vietoje dėl skandalų atsistatydinusio V. Uspaskicho, vėl išrinkta darbo partijos kandidatė Virginija Baltraitienė, žymia persvara nurungusi savo pagrindinį konkurentą – konservatorių Stasį Šedbarą. Pastarajam ypač pakenkė tai, kad jis buvo ne kėdainietis: šiam miestui, kaip ir Kaunui, būdingas vietinio masto patriotizmas ir “svetimi” kandidatai čia – ne pernelyg laukiami. Kažkiek vilčių permušti V. Uspaskicho ir jo partijos monopolį teikė bendro dešiniųjų jėgų kandidato – Lietuvos grūdų augintojų asociacijos tarybos pirmininko Aušrio Macijausko – iškėlimas, tačiau jam šią kandidatūrą atsiėmus, liberalai ir konservatoriai iškėlė atskirus kandidatus, ir tai padėjo laimėti Darbo partijos kandidatėi. V. Baltraitienei, buvusiai Kėdainių meri, išėjus į Seimą, naująja mere tapo irgi Darbo partijos atstovė – Nijolė Naujokienė, kuri, vertinant individualiai, pasižymi kaip įdomi, disciplinuota ir netgi kažkiek charizmatiška asmenybė.

Tautininkai, burdami savo gretas iš Archangelsko krašto kilusio V. Uspaskicho “tėvonią” laikomuose Kėdainiuose, gerai žino, kad jų laukia ne lengvas darbas ir greitos pergalės – nėra ko tikėtis. Tai aiškiai parodė ir gerokai stipresnės partijos – konservatorių – nesėkmė. Taigi, teks ieškoti glaudaus dialogo su kitomis dešiniosiomis jėgomis, galbūt, netgi buriant bendrą opozicinį frontą artėjančiuose savivaldybių ir Seimo rinkimuose. Jau užmegzti ryšiai su atskirais konservatorių krikdemų veikėjais, galbūt, ateityje plėsis bendradarbiavimas ir su kitomis partijomis. Tautininkus šiuo atveju išskiria tai, jog ši politinė

A. MACKAUS MINĖJIMAS
JO GIMTINĖJE PAGĖGIUOSE

Kaip ir kiekvienais metais taip ir šiemet buvo paminėtas Pagėgiuose gimęs (1932 m. vasario 11d.) ir Čikagoje (1964 m. gruodžio 28 d.) miręs išeivijos poetas Algimantas Mackus jo gimtajame mieste Lietuvoje.

Apie šį minėjamą žinių gavome iš Pagėgių vid. mokyklos lietuvių kalbos mokytojų - V. Žuklijienės ir V. Vaivadienės. Jos jau ne pirmi metai rūpinasi A. Mackaus muziejaus toje mokykloje įsteigimu ir poeto vardo šiai mokyklai gavimu.

Šios veiklios mokytojos pažymėjo, kad šių metų minėjimas buvo surengtas vasario 10 d. ir jis buvo gana kuklus. Kadangi mokyklos salės yra remontuojamos, tai minėjimas buvo prarastas lietuvių kalbos kabinete.

Prieš minėjamą, prie A. Mackaus paveikslinės lentos buvo nunešta ir padėta gėlių. Gaila, kad mažos patalpos neleido sutalpinti visus norinčius minėjime dalyvauti.

Apie šio minėjimo eigą savo laiške mums mokytojos taip rašo:

“Pirmiausia parodėme poeto mamos Marcelės video sveikinimą mokyklos muziejui (jį nufilmavo K. Grabytė). Supažindinome su naujais muziejaus eksponatais, kuriuos padovanojo M. Mackienė. 12 klasės mokinė Birutė Bartkevičiūtė pristatė savo piešinių ciklą pagal A. Mackaus eiles. Poeto eilėraščio analizę per-

skaitė 12 kl. mokinė Sandra Kasiliauskaitė.

Ta proga pristatėme tradicinį mokinių kūrybos almanachą, kuriame savo kūrybinius bandymus pateikė 34 mūsų mokyklos mokiniai. Įdomiausių kūrinių autoriai perskaitė po keletą savo darbų. Popietėje dalyvavo Pagėgių krašto poetai: G. Kačiulis, B. Savickienė, S. Valužienė ir L. Ambarcumian. Ir jie perskaitė savo eilių, o G. Kačiulis, rudenį viešėjęs Amerikoje, perdavė savo brolio Kęstučio Kačiulio muziejui dovanotus žurnalus, kuriuose yra medžiagos apie A. Mackų.

Neseniai gavome dovaną iš Čikagoje esančio Pasaulio Lietuvių archyvo: A. Mackaus gimimo liudijimo, jo pažymių knygelių, kelių rankraščių, sveikinimo mamai ir kitas kopijas. Džiaugiamės, kad S. Miglinienė atsiliepė į mūsų prašymą ir praturtino muziejus ekspoziciją įdomiais eksponatais.”

Šios mokytojos prašo ir laukia daugiau A. Mackų liečiančių eksponatų iš Amerikos. Jos džiaugiasi, kad muziejaus reikalams šiek tiek pinigų paaukojo Putnamo slaugymo namuose gyvenanti šimtametė poeto A. Mackaus mama Marcelė, kuri su savo šeima (įskaitant ir sūnų Algimą) anksčiau gyveno Cicero mieste prie Čikagos. Pats Algimantas, kaip žinome, žuvo automobilio katastrofoje.

Edvardas Šulaitis

Buvęs KGB pastatas. Gedimino prospektas Nr.40, Vilniuje. Ant jo sienos cokolinės dalies iškaltos čia nukankintų žmonių pavardės, jų gimimo ir žuvimo šiame pastate metai. Dr. Leono Milčiaus nuotr.

organizacija tautiniu pagrindu vienija pačius įvairiausias žmones – nuo kairės iki dešinės. Su jungus tradicines dešiniąsias vertybes – tokias, kaip tautiškumas, tvirta šeima, dorovingumas – su tam tikrais socialinės politikos elementais, galima tikėtis paramos tiek iš dešiniojo, tiek – tam tikra dalimi – ir iš kairiojo elektorato, o visų svarbiausia – mobilizuoti tą visuomenės dalį, kuri, nusi-vylusi visomis dabartinėmis

parlamentinėmis partijomis, pasidavė depresijai, apatijai ir pasyvumui.

Tam tikrų dešinėsios ir kairiosios politikos elementų sintezė galėtų būti perspektyvia tautininkų strategija ne tik tai Kėdainiuose, bet ir visoje Lietuvoje. Tad palinkėkime saviškams kuo didžiausios sėkmės, tvirtų tautinių ir dorovinių idealų, ir prasmingo darbo.

“Tautininkų žinios”, 2005 m. gruodis. Nr.21-22.

RENGINIŲ KALENDORIUS

KOVO 26 d. sekmadienį 11:00 v.r. tuojau po mišių įvyks tradicinė **Kaziuko mugė** - Dievo Motinos parapijos salėse. Rengia Clevelando skautija.

BALANDŽIO 2 d., Pietūs paremti beglobiams vaikams Lietuvoje. Ruošia **“Vaiko vartai į mokslą”** organizacija Dievo Motinos parapijoje.

BALANDŽIO 8 ir 9 dienomis Clevelando ateitininkų metinė šventė.

BALANDŽIO 23 d., 11:30 v.r. - Atvelykio stalas Šv. Jurgio parapijos salėje.

GEGUŽĖS 14 d., 11:30 v.r. Motinos dienos priešpiečiai Šv.Jurgio parapijos salėje.

GEGUŽĖS 20 d. “Exultate” organizuojamas koncertas **“Atsiliepk daina!”** Dalyvauja visos Clevelando grupės vykstančios į VIII Lietuvių dainų šventę Čikagoje (“Exultate”, “Svaja”, “Naujoji intriga”, ir “Šauktukas!”).

GEGUŽĖS 29 d. 8:30 v.r. – Prisiminimo dienos (Memorial Day) apeigos, šv. Mišios ir pusryčiai. Rengia katalikų karo veteranų 613-asis postas Šv. Jurgio parapijoje.

BIRŽELIO 11 d., sekmadienį, 3:00 val. p.p. Baisiojo Birželio minėjimas Latvių bažnyčioje, Lakewood, OH. Rengia Clevelando Baltiečių komitetas.

BIRŽELIO 18 d. 11:30 Tėvų dienos priešpiečiai Šv. Jurgio parapijos salėje.

LAPKRIČIO 12 d. nuo 11:30 iki 3:30 v.p.p. – Šv. Jurgio parapijos rudens šventė.

Į BALTARUSIJĄ VYKSTANTIEMS LIETUVOS ŽURNALISTAMS SAUGUMAS NEUŽTIKRINAMAS

Mažiausiai penkios redakcijos iš Lietuvos nusprendė siųsti į Baltarusiją savo atstovus, nors oficialusis Minskas perspėjo, kad neužtikrins užsienio žurnalistų saugumo per vykstančius prezidento rinkimus.

Baltarusijos ambasada Vil-

(Atkelta iš 6 psl.)

IX-TASIS PIETŲ...

padėkoti etnologams Daliai ir Rolandui, kurie su savo patirtimi ir nenuilstama energija mums davė tiek žinių apie Lietuvą.

Didelis ačiū prelatui Edmundui Putrimui, kuris nepailsamai, jau devintus metus ruošia ir dalyvauja šiuose suvažiavimuose.

Juan Ignacio Fourment Kalvelis, Argentinos Lietuvių jaunimo sąjungos valdybos pirmininkas (ALJS), Lietuviškos radijo valandėlės "Ecos de Lituania" vedėjas

niuje nenurodė, kiek tiksliai Lietuvos žurnalistų gavo vizas. Antroji Baltarusijos ambasados sekretorė Olga Bukanovič tik patikino, jog visi žurnalistai, kurie kreipėsi vizų, jas gavo.

Savo atstovus į Baltarusiją siuntė Lietuvos radijas ir Lietuvos televizijos naujienų tarnyba, televizijos LNK žinių tarnyba, dienraštis *Lietuvos rytas* bei savaitraštis *Panorama*, iš viso - aštuonis žmones.

Kitos žiniasklaidos priemonės, kurios nesiunčia savo korespondentų į Baltarusiją, keina bendradarbiauti su Lietuvos parlamentariais, vykstančiai stebėti prezidento rinkimų, bei baltarusių žurnalistais.

Tuo tarpu Baltarusijos vidaus reikalų ministras pareiškė, jog negarantuoja žurnalistų saugumo Minske valdžios opozicijos rengiamos akcijos metu.

LG/ITC

PIETŲS PADĖTI BEGLOBIAMS VAIKAMS

“Jau saulelė vėl atkopdama budina svietą ir žiemos šaltos triūsus pargriaudama juokias” rašė K. Donelaitis. Taip ir mums su beauštančiu pavasariu ir beartėjančiomis šv. Velykomis, krypsta mintys į mūsų mielą Lietuvą. Ten gyvena ir “Vaiko vartai į mokslą” remiamų centrų vaikai, kuriuos prieš porą metų lankiau ir atsivežiau nepamirštamus prisiminimus. Tie vaikai jau bus paaugę, pasikeitę, noriu tikėti, kad į gerą pusę. Gal pasirinko stropiau mokytis, siekti geresnio gyvenimo ir neprarasti vilties. Tą nepailstančią viltį ir norą siekti šviesesnio rytojaus, suteikia vaikų globos centrai, kuriuos remia “Vaiko vartai į mokslą” organizacija. Šios organizacijos pastangomis jau sudaryti dešimt centrų įvairiose Lietuvos vietovėse. Vilniuje įkurti ir stropiai veikia trys tokie centrai ir vienas centras Obeliuose, kuriuos Clevelando dosnūs žmonės šelpia. Reikia stebėtis, kaip atsiranda Lietuvoje žmonių, kurie tuos centrus su nuoširdumu ir meile globoja. Obeliuose vaikų centrą globoja Dijana. Ji pati turi penkis savo vaikus ir apie porą tuzinų miestelio vaikų, kuriems trūksta tėviškos šilumos namuose. Čia atėję vaikai gauna ne tik sriubos, bet ir gerą žodelį, išklauso jų atsi-neštus rūpesčius, pataria, paguodžia. Vaikams padeda paruošti pamokas ir užima su įvairiais paruoštais žaidimais, kurie moko vaikus siekti kilnesnių tikslų. Centrų vedėjai vadovaujasi paruoštomis “Vaiko vartai į mokslą” organizacijos programomis, kurių yra trys naudojamos ir jau paruošta ketvirta programa, kuri bus atspausdinta Lietuvoje. Nauja programa pristatoma centrų vadovams per jiems suruoštą seminarą. Pirmoji išleista programa vadinosi **Charakterio ugdymo programa**, antra **DRASA** (Drįsk rūkalų, alkoholio, svaigalų atsisakyti), trečia **SAU**. (Sąmoningos asmenybės ugdymas). Ketvirtoji programa pavadinta **Žingsniai į prasmingą gyvenimą**. Šios programos yra gairės vadovams, kuriomis vaikai mokomi per žaidimus, pasikalbėjimus, vaidinimėlius į šviesesnį rytojų. Vaikai susigyvena su kitais to paties likimo draugais ir jų globėjai tampa lyg kita “mama” ar “tėvelis”, kurie dažnai atstoja vaikų tikruosius tėvelius. Turime stebėtis, kiek daug tokių pasišventusių gerų “mamų” ir “tėvelių” yra mūsų Lietuvoje, apie kuriuos mes negirdime. Tikimės, kad jų pastangomis tie vaikučiai išaugs geri ir tėvynę mylintys žmonės.

Dijana pasakojo, kad miestelyje dažnai pasitaiko, kad

žmonės pritrūkę pinigų “pasi-skolina” jiems reikiamų dalykų iš kaimyno ar tolimesnio namo, bet iš Dijanos namo niekad “nesiskolina”, nes ji prižiūri jų vaikus. Net pasitaiko ir taip, kad ir kiti atneša naujai pirktą dviratį ar kokį kitą daiktą ir palieka prie Dijanos namo, nes čia saugu.

Padėkime toms Lietuvos “Dijanoms” ateidami papietauti sekmadienį, balandžio 2 d. Dievo Motinos parapijos patalpose po 10 val. ryto šv.Mišių.

Lauksime jūsų visų su šiltais pietumis ir plačia šypsena.

Kviečiame visus į talką, mes dirbame savomis jėgomis, tai bet kokia pagalba yra labai įvertinama. Prašom skambinti telefonu 440-546-0631.

Nuoširdus ačiū. Po pietų bus galima pamatyti 45 min filmą “Dievo Vaikai”, kurioje at-

DIRVAI AUKOJO

B.Siliūnas, Clarendon Hills, IL .. 25
A.Grajauskas, Cliffside P., NJ 20
E.Kronas, Dundas, ON, Canada . 20
V.Pilkauskas, Hamilton, Canada .. 5
V.Tatarūnas, Mentor, OH 5

*Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame*

sispinti “Vaiko vartai į mokslą” remiamų centrų vaikų gyvenimo vaizeliai.

Stasė Kazlauskienė, “Vaiko vartai į mokslą” organizacijos atstovė Cleveland

Labai laukiam

NAUJŲ DIRVOS SKAITYTOJŲ

Visi išeivijos lietuviškieji laikraščiai susirūpinę, kad metai iš metų prenumeratorių skaičius mažėja. Vyresnieji pamažu išmiršta, akių ir kitų sunkių ligų kankinami nebegali skaityti, o jaunieji, kad ir labai raginami, nuo lietuviško laikraščio tolsta.

Sunkiau ir sunkiau su naujų, pajėgių bendradarbių telkimu. Sunkiau ir su redaktorinio darbo mokančių suradimu.

Lietuviškieji laikraščiai vien iš prenumeratos mokesčių išsiversti negali. Skelbimų, kurie išlaiko šio krašto angliškuosius laikraščius, tautybių leidiniai mažiau begauna. *Dirvai* tik nuolatinių skaitytojų siunčiamos aukos padeda galą su galu sudurti ir laukti kas bus kitais metais.

Vilties Draugijos valdyba – *Dirvos* leidėjai visas tas bėdas apsvarsčiusi nutarė, nuo dabar iki 2006 m. rugpjūčio 21 d. praveisti naujų skaitytojų telkimo vąjų.

Nauji skaitytojai, kurie patys užsisakys ar artimieji jiems užsakys, už *Dirvą* metams (JAV ir Kanadoj) moka tik 40.00 dol.

Mieli, ilgamečiai *Dirvos* skaitytojai, rėmėjai ir lietuviškos spaudos mylėtojai, talkinkite mums. Užprenumeruokite *Dirvą* savo artimiesiems ne tik čia, Amerikoje, bet ir Lietuvoje ar kur kitur gyvenantiems oro paštu 115.00 dol.

Jei žinote asmenų, Jūsų kaimynystėje ar ir toliau gyvenančių (JAV ar Kanadoje), kurie *Dirvos* neskaito, atsiųskite jų adresus. Mes jiems pabandysime *Dirvą* kurį laiką siųsti nemokamai, kad jie pilnai su laikraščiu susipažintų ir jį pamėgtų.

Taip, bendromis jėgomis, per ilgesnį laiką, gal sutelksime kelis šimtus naujų *Dirvos* skaitytojų ir tuo žymiai palengvinsime *Dirvos* tolimesnį leidimą. Padėkite mums tą *Dirvos* stiprinimą atlikti be dejavimų ir verkimo, o su geros pagalbos draugiška talka.

Čia, šio pranešimo pabaigoje, spausdiname atkarpą, kurią lengva iškirpti, užpildyti ir mums atsiųsti.

Dirvos leidėjai

Pavardė ir vardas .....
Nr. ir gatvė .....
Miestas ..... Valstybė ..... Zip .....
Tel. numeris .....
Jei siūlote *Dirvą* siųsti susipažinimui, įrašykite siūlomą adresą:
Pavardė ir vardas .....
Nr. ir gatvė .....
Miestas ..... Valstybė ..... Zip .....

**LIETUVIŲ RADIOJO PROGRAMA girdima pirmadieniais
9:00-9:30 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.**

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis dr. Giedrė Kumpikas, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

SPORTO ŽINIOS

“Ir maži ir dideli gali gerai žaisti”, kalbėjo A. Sireika, Lietuvos krepšinio treneris.

KAUNO "ŽALGIRO" KLUBO ATSTOVAI SUSITIKO SU ULEB EUROLYGOS VADOVU

Kauno "Žalgirio" vyrų krepšinio klubo vadovai kovo 17 d. susitiko su ULEB Eurolygos vykdančiuoju direktoriumi Jordi Bertomeu. Valandą trukusiame pokalbyje dalyvavo ir Eurolygos marketingo direktorius Pedro Galvanas.

J.Bertomeu pažymėjo, jog "Žalgiris" esąs labai svarbus Eurolygai - tai senas tradicijas ir savo garbingą istoriją turintis klubas, su Eurolyga esantis nuo pat turnyro įkūrimo pradžios.

Pasak kauniečių klubo svetainės internete, "Žalgirio" prezidentas Arvydas Sabonis padėkojęs ULEB Eurolygos vadovui už bendradarbiavimą bei įteikęs simbolinę Kauno "Žalgirio" dovaną - specialiai klubo 60-mečiui sukurta auksinį deimantais puoštą ženkluką.

A.Sabonio vertinimu, Eurolygos turnyro lygis nuolat auga, todėl didėjantis susidomėjimas šiuo čempionatu.

Susitikimo dalyviai išsamiau aptarė regioninio krepšinio perspektyvas, kalbėjo apie Baltijos krepšinio lygos (SEB BBL) čempionatą. J. Bertomeu teigė, jog pastarasis projektas esąs labai įdomus ir turįs didelį potencialą. Eurolygos vadovas sakė, jog trys mažos Baltijos šalys einančios teisingu keliu - jungiantis kur kas lengviau pritraukti rėmėjus ir išlaikyti bei palaipsniui kelti krepšinio lygį.

Susitikime buvo aptarti Eurolygos santykiai su FIBA ir NBA bei įvairūs techniniai dalykai, žaidėjų kontraktai, agentų licenzijos, naujųjų sporto rūmų statyba.

J.Bertomeu labai domisi

Kauno sporto arenos statyba Nemuno saloje. Eurolygos vykdytysis direktorius pasidžiaugė puikia arenai numatyta vieta.

ULEB Eurolygos vadovas pabrėžė, kad Prancūzijos "Bouygues Group" koncernas, kurio dukterinės firmos "Bouygues Construction" ir "Bouygues Batiment International" dalyvauja Kauno sporto rūmų statybos koncesijos konkurse, yra solidus ir patikimas Eurolygos partneris. Šiai įmonei priklauso "Eurosport 2" televizijos kanalas, transliuojantis Eurolygos rungtynes. Eurolygos vadovas patikino, jog Kauno sporto rūmų klausimas esąs labai svarbus, todėl jis toliau domėsis ir lauks išsamios informacijos apie projekto eigą bei nuveiktus darbus. *Delfi*

LIETUVĖ IŠKOVOJO ANTRĄJĮ AUKSO MEDALĮ

Austrijoje vykusiam II pasaulio uždary patalpų bei žiemos metimų veteranų lengvosios atletikos čempionate antrąjį aukso medalį iškovojo Jadvyga Putnienė, kovo 16 d. laimėjusi šešiasdešimtmečių moterų ieties (400 g svorio) metimo varžybas.

Nugalėtojos rezultatas - 32,41 m.

Sidabro ir bronzos apdovanojimui šioje rungtyje atiteko vokiečiai - Karin Illgen (26,94 m) ir Barber Till (23,59

m).

Kovo 15 d. J.Putnienė savo amžiaus grupėje laimėjo rutulio stūmimo (11,10 m) varžybas. Tarp penkiolikos 65-erių metų veteranų ketvirtąją vietą vyrų šuoliuose į aukštį užėmė Eugenijus Ivanauskas (1,48 m). Tokį pat rezultatą pasiekęs švedas Carl-Erik Sarndal pelnė bronzą, o amerikietis Emil Pawlik - sidabrą.

Pasaulio čempionu šioje rungtyje tapo vokiečiai Jurgen Volkert (1,52 m).

Lenkijos sostinėje vykusiam XXIII tarptautiniame Feliks Stamm atminimo bokso turnyre trečiąsias vietas iškovojo Marius Narkevičius bei Vitalijus Subačius.

Kovo 17 d. pusfinalyje M. Narkevičius (svorio kategorija

iki 60 kg) 9:26 pralaimėjo į finalą iškopusiam ringo šeimininkui Marc Lęgowski, o V.Subačiui (91 kg) pusfinalyje be kovos buvo įskaitytas pralaimėjimas prieš lenką Lukasz Janik. Turnyre iš viso dalyvavo 5 Lietuvos boksinkerai. *LRT*

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts, Mufflers, lube oil and Filter
• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN

Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm
Sat.: 8 am to 4 pm

866 E. 200 th St.
Cleveland, Oh. 44119

Paul Stefanac

Jeigu planuojate pirkti arba parduoti namą, prieš priimdami galutinį sprendimą apsilankykite šiose interneto svetainėse, arba paskambinkit

LINUI MULIOLIUI - 216-387-3204

linas@fixlerrealty.com

www.ClevelandHousingMarket.com
www.LyndhurstOhioHomes.com
www.Euclid-Homes.com
www.Richmond-Heights-Homes.com
www.MayfieldHomes.net
www.Pepper-Pike-Homes.com
www.SouthEuclidHomes.com
www.Beachwood-Ohio-Homes.com
www.FixlerRealty.com

Fixler Realty Group, Inc.

Linas Muliolis - Mob. Tel. - 216-387-3204

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

**William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt**

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095

Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama, teikianti jauką atmosferą rūdėsio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

TAUPA

LITHUANIAN CREDIT UNION

SAVI PAS SAVUS KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ

Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119

DARBO VALANDOS :

Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.

Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.

Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.

Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$100,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)